

3/1/56

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నెవ్వంబరు 13-వ తేది గురువారము } No 139  
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర నిజరావణమాస బహుళ అమావశ్య } సంచిక ౧౩౯

## ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారితే వేలవేలు  
జూగజూగతాపములు పొందియున్నది  
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల  
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.  
పోట్ల బోగొట్టును. బెంటుకుల భేదించును.  
బాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.  
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట  
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ  
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము  
లలో గూడ వాడుచున్నారు.



ఆమృతాంజనము అన్ని విధములకు  
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.  
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన  
మోసము గలుగదు.  
చక్కని డబ్బితో నవా నీసా 1-కి 0-10-0  
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.  
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.  
**ఆమృతాంజనం డిపో**  
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు  
109, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

అంటురోగ సంబంధమైన చర్మ  
వ్యాధుల పోగొట్టుట శ్రేష్ఠతమ  
బడిన దిగులచే తయారైన  
నిర్మలమైన కార్బోలిక్ సబ్బు  
కు ప్రయోగముచేయుట శ్రేష్ఠ  
మైనది. అంటు సంబంధమైన  
వ్యాధులను అటంకపరచును.  
దేహమంతటను కుద్రపరచి ఆ  
రోగ్యమును కలిగించును. చెద్య  
కాస్త్రుజ్వాలచే ఆహారపదార్థమును మెడికల్ అని పేరుచేర్చబడినది.  
గడ్డివిన్సహంబెర్వోవారిచే తయారుకాబడినది.

487E **ఆలె వెడ్ డబ్ల్యూ బ్రూక్**  
పోస్టుకాపు, 875, బొంబాయి.

**WANTED.**  
Candidates for Telegraph and Station  
Master's Classes. Full particulars and Railway  
Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:  
Imperial Telegraph College, Nai Sarak, Delhi.  
3108

**గృహము మార్పుట**  
శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాసలయ్యం  
గారువారు తమనివాసస్థలమును 226, వాల్టాక్కు  
రోడ్డునుండి ఎగ్మోరు లెవల్ క్రాసింగుకు దగ్గర  
గంగురెడ్డి రోడ్డునందు గల నెం 51 రు "రెడ్డివింగు"  
బంగళాకు 1-9-28 తేదీనుండి మార్చి రని  
యిందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

**మదనకామేశ్వరిలేహ్యము 1**  
బలసానులపాలిటి కల్పవృక్షము మేనామ, నిర్మాక  
నిస్సత్తువ, కుక్కనప్పము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి  
మంచి బలమును, శిర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును  
గలిగించును. 2 డబ్బీలు నాలుగు. 20 టులముల డబ్బీ రు 1-4-0  
పాలనగంధిలేహ్యము రక్తకుష్ఠికి శ్రేష్ఠమయినది.  
సహమేనామ, మేనాపాదలు, ముప్పలు, యితరచర్మరోగములు  
శిర్యనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు నాలుగు.  
20 టుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు చేరు. రిజిస్టర్  
పి.సి.పి అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

**జ్యోతిషకళా పాఠశాల**  
పుస్తకములలో శాస్త్రసభాగమున దళాఫలాధ్యయము  
అచ్చు పూర్తియై సిద్ధముగా నున్నది. యిందు ప్రతిభువోదక  
ప్రతి అంతర్దేశ వివరముగా ఫలములు స్థోకార్థ సహితముగా  
వ్రాయబడినవి. ఇవివరలో అచ్చుబడిన 1, 2, 3 భాగములు  
కూడ ఖరీదునకు సిద్ధముగాయున్నవి. జ్యోతిషవిద్య 6 మాస  
ములలో పొష్టుద్వారా చేర్చబడును. వివరములకు వ్రాయును.  
అకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం.  
కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

**ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, మచిలీపట్టణము**  
గమనింపదగ్గ క్రొత్త విషయములు

- (1) ఈకంపెనీలో స్త్రీలజీవితములకూడ భారాళముగ భీమాచేయబడును.
- (2) భీమాచేసిన పట్టాదారునకు శాశ్వతమైన గొప్పశరీర అపాయము (Permanent Disability) సంభవించినచో అప్పటినుండి ఆపట్టామీద ప్రీమియములు చెల్లించ నక్కరలేకుండనే పాలసీ ఆమ  
లులో నుండును. ఈసదుపాయముకుగాను ఎక్కువ ప్రీమియం చెల్లించనక్కరలేదు.
- (3) ఏజంట్లుగా నుండ గోరువారికి కూడ ఆఫీసులో తరిగిదు యివ్వబడును.  
వివరముల కీదిగునచిరునామాకు వ్రాయును.  
యర్రమిల్లి మంగయ్య, బి. ఎ., బి. ఎల్., కార్యదర్శి.

**మహర్షిదేవేంద్రనాథ తామూర్ గారి స్వీయచరిత్రము**  
(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)  
గ్రంథివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8  
నిండుత్యాలికోబైండు ఫెడర్ వైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులుప్రత్యేకము.  
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము } అంధవృత్తికార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

# వృత్తాంతలేఖలు

వికలాంగ శరణాలయము-ప్రొద్దుటూరు

శ్రీధర్ అండ్, చంద్రశేఖరయ్య గారు (కడపజిల్లా జడ్జి, వికలాంగ శరణాలయ నిర్మాత) గారు ఆంధ్ర సాహిత్యం ప్రచురించిన, శ్రీ. చానిగారిమేర ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలోని కొక చెక్కను పంపియ్యగా, ఈ భూమిని రాశియను మిక్కిలి కృతజ్ఞులతో సంకల్పించినది. ఆంధ్ర శిక్షణ సమితికి దానము నిమిత్తము చేసినది.

(ఒకవిలేఖరుడు)

## తెనాలి

మున్సిసిపలు ఎన్నికలు

4-9-1925 తేదీన గుంటూరుజిల్లా తెనాలి మున్సిసిపల్ కౌన్సిల్ ఎన్నికలు జరుపబడినవి. అందుకు నలుగురు క్యాండిడేట్లుగా నిలువబడిరి. సుకుమార్తె పినపాడు గ్రామమునకు గానై నవరా వీరరావువలె యాదవుగారు జయముపొందిరి.

7 వ తేదీన శ్రీకృష్ణజనంతి పినపాడు గ్రామ యాదవుల జయప్రథమగా జరుపబడి శాటిరాత్రి పా-రా-శ్రీ మూడు తెంకటదాను యాదవుగారితో కలిపి లాగూ హాక గౌరాలతోపాటు జరుపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

## భీమునివట్టణము

వీడ్కోల్లు

ఈ వట్టణ పురపాలకసమితి సభ్యుల ప్రథమసభ్యులుగా ఆరుసంవత్సరములు పనిచేసి ఒకసంవత్సరము సభ్యులై అనకాపల్లి పురపాలక కౌన్సిల్ సభ్యుల ప్రథమసభ్యులుగా కలసి పని పా-రా-శ్రీ మధురై కోదండరామ స్వామి వంతులు బి. యె. బి. ఎల్. గాడి యాదవ కాలా ప్రతినిధులగునగుచు విన్న అల్పచర విందుతో విశ్రాంతి పుట్టించిరి.

వర్షములు

యా వర్ష వర్షము లేకపోవుటచే పంటలు పాడగుచున్నవని భయపడుచున్నారని రెండురోజులనుండి కుంభ వర్షములు గురియుచుండుటచే పంటలు కెట్టినట్లును కలుగదనుచున్నారు.

కలరా

ఇక్కడ ప్రకృతి యాగ్రామమునకు కలరాలేదు గాని యిటీవల ప్రాంతములనుండి యొక్కడకు తేలిక వీడుగురికి కనిపించి యొక్కడ చనిపోయిరి. యాపురముననున్న గవర్నమెంటు హాస్పిటల్ దాక్టరుగారిని ఎఫ్. జి. పి. రి. రా. గారు కానిటర్ డి. రు. మెంటువాణ్ణు పగలు రాత్రి అనక పట్టపడి పనిచేయుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

## కొంత్రినికేతన చిత్రకారుల

### ప్రదర్శనము

(స్వీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 9:- రాజమండ్రి ప్రదర్శన కమిటీ చిత్రకారుల సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద జరుగుచున్న కొంత్రినికేతన కళాధివన చిత్రకారులయొక్క ప్రదర్శనమును నిర్వహించుకాలము 5 గంటలకు వీరేశలింగ ఉన్నత పాఠశాలలో మాజిల్లాజడ్జి గారు మిర్ అమీర్ డి. సాహెబ్ గారు బహిరంగముగావించిరి. అధ్యక్షులు వారి ప్రారంభోపన్యాసములో హిందూదేశములోని చిత్రకళ యొక్క పూర్వ స్వరూపమును వివరించుచు తెలియపరచిరి. పిమ్మట మి. రా. రా. అవసరాల రావుగారు జీవితమునకు చిత్రకళకు గల సంబంధబాంధవ్యమును చూపిరి. తరువాత బి. పట్టాభిరామయ్యగారు హిందూదేశపు చిత్రకళను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట జడ్జిగారు చిత్రప్రదర్శనమును బహిరంగముగావించిరి. ఈ ప్రదర్శనములలో 200 బంగారీపతకములతో బహుమతి కలదు. దామెల్ల రామారావుగారి పంధావి 20 కలవు. దీనిని గుల్తాను గారిని విదుకలవు. ప్రదర్శనము ప్రజలను ఆకర్షించుచున్నది.

## యల్లనూరు

ఈ గ్రామములో నుమారు ఒక నెలరోజులనుండి కలరా వ్యాధి ప్రబలముగా వ్యాపించి యుండెను. ఇందునుగురించి హెల్త్ డిపార్టుమెంటువారు రెండుమూడుసార్లు మా గ్రామము క్యాంపుచేసి కలరా నిర్మూలించుటకు వివిధోపాయముల ప్రయత్నములు పట్టియున్నారు. ఇటీవల మా హెల్త్ డిపార్టుమెంటు మ. రా. ప్రసన్న వెంకటేశ్వరరావుగారు ముడకళ తాలూకా హెల్త్ డిపార్టుమెంటు మ. రా. పరశురామయ్యగారును ప్రత్యేకముగా యాగ్రామము క్యాంపుచేసి కలరా యాక్టేషన్ విషయము ప్రజలకు బోధించి మా గ్రామము పోలీసు ఫోయిల్స్ వారు మ. రా. సరస్వతిగారును విలేజ్ మేజిస్ట్రేటు నర్సిరెడ్డిగారును కరణం కొండాచెడ్డిగారును పిమ్మట మల్లారాయుడుగారును పిమ్మట ప్రాంతీయముల నుమారు ఆరు వందలనుండి పంపి యాక్టేషన్ చేయించియున్నారు. అందుచేత యెప్పుడు కలరా పూర్తిగా తగ్గిపోయినది మా గ్రామము మెడికల్ అధికారి మ. రా. శ్రీధర్ నంబిగారు జరుగకం దరికి యాక్టేషన్ చేసియు కలరా తగ్గినపుడు అనేకమందికి వారియొద్ద నుండి పోయి అత్యధము యెచ్చి కష్టపడినందుకు ప్రజలకు వారియొద్ద కృతజ్ఞులు.

2-9-25 ఈ తేదీన మా తాలూకా వ్యాక్సిటరు యజ్ఞన్నగారు యాగ్రామము క్యాంపుచేసియుండి ఆరాత్రి పోలీసు ఫోయిల్స్ వారు మ. రా. సరస్వతిగారి ప్రాంతీయముల మల్లారాయుడుచెట్ల హరికథా కాలతేరము కడుమృగముగురికై శ్రీతో గ్రామజనుల శాస్త్రసభలదిరి. పిర హరికథచెప్పుకాల మును మధ్య కలరాను గురించియు కలరాకాలమును ప్రజలు నిర్విఘటనముగను ప్రజలను నున్న కష్టములను పునర్వసించి చాలామందికిగల మూఢాచారములను శాస్త్రీయముగ ఖండించి జనలందరిని చాలా సంవత్సరములకు పుర్రుజనులందరు కృతజ్ఞులు.

(ఒక విలేఖరి)

## పెద్దచెరుకూరు

(ఒక విలేఖరి)

అనుప్రతిస్థాపన

పాపట్ల తాలూకాలోని మా గ్రామములో నూతనముగా నో ఆసుపత్రిని కొంకాచేసివారు. దానికి నల్లభారావు వారిం కాపురము దాక్టరు మల్లికార్జునరావు ఎల్. ఎం. పి. గారు అధికారిగా నేర్పాటుచేయబడిరి.

వరపతి సంఘము-ఎన్నికలు

మాయారోడ్ 1925 సం॥ రెండు నో వరపతిసంఘము నేర్పాటుకాబడినది. పినపాటి శ్రీనివాసరావుగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నికొనబడియుండిరి. మరల ఈనెల 22 వ తేదీన ఎన్నికలు జరగనున్నవి. మొంట్ల దూర్జయ్యతో ప్రభుత్వము తికి బాటుపడువారిని ఎన్నికొనడముగాక!

శ్రీకృష్ణజయంతి

మాయారోడ్ కరము వేంకటరమణదాసుగారు 4, సం॥ రమలనుండి శ్రీకృష్ణజయంత్యుత్సవముల జేయుచున్నారు. ఈ సం॥ రము సదరు ఉత్సవములకు పండిత ప్రకాశులకు శతావధాని బ్రహ్మశ్రీ బొమ్మరాజు బాసిరామశర్మగారు (పిర బంగ్ల మునిసిపలు హైస్కూలులో తెలుగు పండితులు) దయచేసి 7, 8, తేదీలకు శ్రీకృష్ణజననము, నీతా కల్యాణములను సర్వజనాన్వితముగ జేర్చి మెప్పించిరి. 10వ తేదీన ప్రాంతీయ వాస్తుమండలిగారు శ్రీమన్నయ్యపంతులుగారు నందగార్ చరిత్ర పాఠశాల కాలతేర మొనర్చిరి. జయంత్యుత్సవములను జక్కగా నెరవేర్చిన వేంకటరమణదాసుగారు ధన్యులు.

కాలమానము

ఇంతవఱకు పరిశీలనమేలేదు. వేసినపెరులుగూడ పరమమేలే వాడుచున్నది. ప్రతిదినమును పర్వమునట్లుగా మేఘము ఆవరించుటయు తుమారమతో నిలుచుటయు సంభవింపచున్నది. ఆకారమున చెరువులకుగూడ నీరురాల్చెను.

విశాఖపట్నంజిల్లా అర్చకముహా జనసభ

ఈసభ యా నెల 9 తేదీన అనకాపల్లిలో జరిగినది. జిల్లానుండి అన్ని ప్రాంతముల నుండియు అర్చకముహాజనులు ఉత్సాహముతో వనదించిరి. గుంటూరు మండలములో నుండి బ్రహ్మశ్రీ చావలి బాలసుందర రావుగారును, కృష్ణామండలమునుండి శ్రీమంత్ వేదాంధ్రం శ్రీనివాసాచార్యులు అత్యువ్వగావచ్చును, వరాళం వీరరావునా చార్యులుగారును, విచ్చేసిరి. వైప్రార్థముతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. అర్చక పరికరములను శ్రీమంత్ శ్రీనివాసాచార్యులు అత్యువ్వ

గంగాన సభాధిపత్యము వహించిరి. అధ్యక్షులు తమయంత్రాగమునందు దేవాలయములయొక్క యంత్యుత్సవము అర్చక చారి దేవాలయ వ్యవస్థకు నిదానమొనరుటయందు దేవాలయములయొక్కయొక్క అర్చకముహాజనుల యొక్కయొక్క పూర్వోత్తరసంబంధములను ప్రస్తుత కర్తవ్యమును స్పష్టపరచిరి. చావలి బాలసుందర రావు వరాళం వీరరావునా చార్యులుగారు యుద్ధముయొక్క చరిత్రను ముందుచేయవలసిన కార్యములను వివరించును గంభీరోపన్యాసము లాసంగిరి. తరువాత కొన్ని తీర్మానములు గావించబడినవి. మండలసంఘము నకు కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థ యొక్క కొనబడినది. బ్రహ్మశ్రీ యె. సి. ద. సం. గ. పు. గారు సంఘాధ్యక్షులుగను, శ్రీమంత్ దొడ్డిపట్ల శేషశాస్త్రిగారు ఉపాధ్యక్షులుగను, బ్రహ్మశ్రీ బాలసుందర రావుగారు శాస్త్రీ, శ్రీమంత్ సంపత్ నీతారామచంద్రులుగారు జాతీయ కార్యదర్శిలుగను, శ్రీమంత్ రొంపిచెట్ల సింగరాచార్యులుగారు గౌరవకార్యదర్శిగను యొక్కయొక్కయొక్క. ఈవివరములు ఆంధ్ర రాష్ట్ర అర్చకసంఘమునకు సభ్యులగు యెచ్చుపపపిరి.

1. వీడిద సంఘముగారు, పెంట్కోలు.
2. రొంపిచెట్ల సింగరాచార్యులుగారు, భీమునివట్టం.
3. దొడ్డిపట్ల శేషశాస్త్రిగారు, పుర్రు.
4. పెంట్లపల్లి సర్వనారాయణశాస్త్రిగారు, అనకాపల్లి.
5. తులగాపు జగన్నాథంగారు, ధారపాలెం.

రొంపిచెట్ల సింగరాచార్యులుగారు అధ్యక్షులకు అభినందనములను సభ్యులకును సభ జయప్రథమగా జరిగించుటకు వందనము లర్పించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

## అడయూరు జాబు

(స్వీయవిలేఖరి)

దివ్యజ్ఞాన కళాశాల

అడయూరు, సెప్టెంబరు 10:- దివ్యజ్ఞాన కళాశాలకు నేటినుండి 15 దినములు సెలవు లియబడినది. దివ్యజ్ఞానకళాశాలకు, మెరుగు రాష్ట్రమునందలి దృశ్యమును గాంచుటకు చేపట్టినందు వలనమన్నది. కొందరు తమ గృహములకు పోవుచున్నారు. ఈనెల 25 వ తేదీన కళాశాల తెరువబడును.

ఆచార్య సుబ్బారావుగారి గౌరవార్థముగా గత నాలుగు అయిదు రోజులనుండియు కళాశాలలో సన్నియో విందులు, సభలు, జరుగుచున్నవి. నాటకములు ప్రదర్శింపబడుచున్నవి. 6 వ తేదీ నాడు ఉపాధ్యాయులు, నిన్న బాలికలు, సంబంధముదలియారుగారి అయి ఆఫ్ లభ్య, గాలన నాటకములను ప్రదర్శించిరి. 8 వ తేదీన బాలకుల ఆఫ్ ప్రహసనములను చూపిరి. నేడు ఉపాధ్యాయులు ఆచార్య సుబ్బారావుగారికి, వారిసోదరి ఇవ్వకు పనిచేయుచున్న ఆచార్య రామారావుగారికి గొప్ప ఆదిభ్య విచ్చిరి.

నాటకములు

దాక్టరు ఆనెలిశెట్టిగారు ఈ నెల 12 వ తేదీన ఇచ్చటికి వచ్చురు. ఇచ్చట కొంతకాలముండి, దక్షిణ ప్రాంతములలో సంచారము చేయుటకు బయలుదేరుదురు.

శ్రీ కృష్ణయ్యగారు ప్రస్తుతము అయిరోపాఖండముననే యున్నారు. నవంబరు నెలలో ఇచ్చటికి వచ్చురు. అటు తరువాత ఉత్తర హిందూస్థానమున సంచారము చేయుటకు బయలుదేరుదురు.

శ్రీ జీవరాజుదాసుగారు ప్రస్తుతము దక్షిణ ఆమెరికాలో సంచారము చేయుచున్నారు. యొగి తెడలిలకుగారు ఆస్ట్రేలియా ఖండమున ముంబైయనున చేయుచున్న సేవ అద్భుతము. వారు వృద్ధులైనను, వ్యయప్రయోగము నొచ్చి ఆఖండము గ నిరంతరము అనేక ప్రాంతములలో సంచారము జేయుచున్న సేవారాధన చెప్పతరముగారు.

గోకులమ్మమ్మ

గోకులమ్మమ్మ పంతుల ఇచ్చట జనప్రభుగా జరుపబడినది. అడయూరునందలి బాల్య, బాలికలు, శ్రీమతి ఎం. శుభద్రమ్మగారి నాయకత్వమున పంతులనాడు శ్రీ కృష్ణలీలలను ప్రదర్శించిరి. అడయూరు లిబరల పాథలిక్ క్రైస్తవదర్శిలో శ్రీ కృష్ణపరమార్థి జన్మదిన గౌరవార్థముగా ప్రత్యేక పూజ చేయబడినది.

బాల్యవివాహానిషేధ చట్టము

బాల్యవివాహానిషేధ చట్టమును గురించి కళాశాల యూనియనువారు ఈమధ్య ఆలోచించుటకు గొప్పసభ చేసియుండిరి. కళాశాలాధ్యక్షులగు రామారావుగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. కళాశాల అధ్యాపకులు బి. ఎస్. శర్మగారు చట్టము దేశభక్తులయ్యునకు అత్యవసరముని సూచించుచు తీర్మానము నొకదాని నుపపాదించిరి. తీర్మానముచే చాలా చర్చ జరిగెను. తీర్మానము దోటుకుబెట్టగా జనమందరే ఆమోదించబడినది.



దేవాదాయ నమస్క

దేవాలయ మాన్యములు అనువాదించుట 25-8-28 లేదని తెలుపడైన ఆంధ్రపత్రికలో ది. వి. రంగాచార్యులు గారి వ్యాసములను ఖండించుచు వల్లూరి నూర్యశారాయణ రావుగారు వ్రాసిన వ్యాసమును చదివితిని. "ఆగమశాస్త్రములు ముఖ్యముగా ఆర్యకవిధానములను శ్రుతిపలు ప్రాయశ్చిత్త విధులు అర్చకులకు హానివానివలె డబ్బుపుచ్చుకొని అర్చకత్వము చేయకూడదని వ్రాసిన శ్లోకములు వాస్తవములేయిరి. కాని ఆ యా భూమిలపై వచ్చు ఆదాయము అర్చకునిపట్ల చాలినంత మాత్రమే తీసికొని రిక్కిన దంతయు స్వామివారి కవయోగించవలెనను విధియే ఆగమశాస్త్రములు ప్రతిపాదించుచున్నవి" అని వ్రాసిరి. తన 'పాట్లు' అనువాదికి తనయము అర్చకుని కలుబంటునకా? తానొక్కడే పాట్లంపుకొని చారాపుత్రాదులకు పోషకపాపములు చేయించుచు నియో? లేక అర్చకుడు పంపారబడుచు కాకుండ బ్రహ్మచారియై యండవలెననియో? అర్చకునికి సంభవించెడు కుభా కుభములను, గృహములకు కావలసిన ఆగత్యసరమృతలకును ఖర్చు కరచకూడదనియో? రావుగారి ఆగమశాస్త్ర శ్లోకములు ఆట్టి శ్లోకములను వ్యాసములలో పొందుపరచిన బాగుగనంతును చదువరు లానందింతురు. పదకొం భూపతిలో అర్చకుని పాట్లకు సరిపడునది మాత్రమే అనుచు దానికర్థము అర్చకుని కలుబంటున కనుకొందమా. ఆకస్మాత్తుగా తల్లిగారి తండ్రిగారి చచ్చుక. కన్యకు వివాహపుటెడు వెచ్చును. కమాదన జబాబర్షచేయుట తలపించును. అకస్మాత్తుగా గృహము పంతురామప్రీతి యగును. ఈమొదలుగాగల యొక్క ట్టులు సంభవించినప్పుడు యిందులో యేని శాస్త్రబద్ధముకా కుండ జరుపవచ్చునో! అందుకొను ఖర్చు యెంతయగునో! ఆ ఖర్చు యెచ్చటనుండి లేవలయునో రావుగారి వ్యాసములన బోధపడుట లేదు. పదకొం భూములు పూర్వము దాతలిచ్చిన కాపములతోను, కాకతీపు లెక్కలతోను భూబంధులు, యానాంపేయరు రిజిష్ట్రలోను, నిర్వ భూపతిప నై నేర్వములకే యిచ్చినట్లున్నది. కాని దేవాలయ మరమ్మతులకును ఉత్సవములకును ఖర్చుపర్చవలెనని యుండలేదు. 1810 యానాం పుషపలా వల్లూరి మాత్రం "అటె పిట్ సఫార్ట్" అని యొన్నంతమాత్రముచే కబ్బారము తీసి మరమ్మతులను, ఉత్సవములను అర్చకుడే చేయించిలేదని పీఠలపై వైచమ్యమును పెంచుచున్నార. యేస్వామి కై న నొక వాహనముకాని, యొక రథముగాని దాతలు సమర్పించెదర. ఆస్వామికి వాహనములు సంప్రాప్తమైన పేతువున వానితో నుత్సవములు చేయించుటకును, వాని మరమ్మతులకును నగు ఖర్చు అర్చకుని మీదనున్నూ, యానాం భూముల మీదనున్నూ పడవచ్చునా? ఆవాహనములను సమర్పించిన దాతలే పోషించవలెనా? లేక గ్రామములో నుండు భక్తులు వహించవలెనా? ఇది వ్యాస య బుద్ధితో విచారించవలసిన యంతకము.

దేవాలయపు యానామలను కొంతమంది విక్రయించుచున్నట్లు వ్రాసియున్నారు. అట్లు జరిగింతుట తప్పే. అట్లే చుట్టలు చేసియున్నట్లు కాన్పించదు. ఎవరయిన నొకద్దరు చేసియున్నవో దానికి కారణాంతరములు కలిగియుండువలెను. లేకున్న కొనెడివారెట్లు కొనెదర? అక్కడక్కడ నర్చకులలో నర్చకులు అర్చకత్వము చేసేవద్దతి కొనినవి కలవు. ఆక్రయములను ప్రత్యుపాయములేమియు లేదని నా నమృతము. ఇతర నాకరి యానామల కొన్నిటిని నవ్యతలజాలు నాఖిరేయించే వద్దతి కొని చున్నారు ఇంకికన్న మొదటిదే మండదని చెప్పవచ్చును. బ్రాహ్మణులకు పూర్వము యిచ్చిన యానామల విమచములతో అదిని కొన్ని బ్రాహ్మణులకులులలోక యారిని కనిపెట్టుకొనియుండి, గ్రామాధిపతులు కలగకుండగను దేశాధిపతులు కలగకుండగను నిత్యాగ్నిహోత్రములు పలిపి, నూతన కర్పవ ప్రదానము లిచ్చుచు పురజనులకు కావలసిన కుభా కుభ కృత్యములను జరిపించుచు పూరి విడకందనుండుటకై యానామల నిచ్చిరి. కొంతకాలము తరువాత శ్రీ గవర్న మెంటు వారు యానామలను సూచింపి క్విట్టెంటు కట్టిరి. పిమ్మట స్వేచ్ఛగా భూమిల నమ్మివేసి, యాయా గ్రామముల విడిచి తమ యిష్టముచచ్చిన యితర వత్తులను చేసికొనుచున్నారు. అట్లే గవర్న మెంటువారి కలన పదకొం భూమిలను భూమిలకు క్రొత్తమాపులు జరుపబడినప్పుడు వాటిమీయన్నా కేమా కాని ఆభూమిలకు మాట్టలేకండ యెవ్వరను కొనుటకు సాహించకు. కొంతకాలము క్రిందట గ్రామస్థులకును అర్చకులకును తగాయిదాలు పెచ్చి గవర్న మెంటు వారు తగవు తీర్చుటలో పదకొం భూమిలను రిజ్యూను (Resume) చేసికొని కొంతకన్న విధించి యెన్ను స్వామికి నిర్వై నేర్వముల కిచ్చుచు జిరాంతిలోకి మార్చగా అట్టివారుల నాధారపరచుకొని ఒకరిద్దరుమాత్రం

నెలకు రు 100/- సంపాదించు టెట్టు?

లక్ష్మీ ప్రేడింగు కంపెనీవారి సరకులకు తాలూకా ఏజెన్సీ తీసుకొనుడు. ఉత్తరసర్కారులులోను నెల్లూరు జిల్లాలోను ప్రతి తాలూకాకును ఏజెంట్లు కావలెను. మంచి కమిషన్ ఇవ్వబడును. వివరములకు: లక్ష్మీ ప్రేడింగు కంపెనీ, నెడవోలు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

పదకొం భూమిల నవ్యాక్రాంతములు (క్రయపరములు) చేసియున్నార. తక్కిన క్విట్టెంటు యానామలవలె వా; కిని అమ్ముకొనుటకు గవర్న మెంటువారు అధికారవిచ్చియుండుటచేతనే అమ్ముచుండిరి. సామంతులు కొనుచుండిరి. తక్కినవానిని అర్చకులమ్మగలరా? కొనుచుకొనుగలరా? బాహులుగా బ్రాహ్మణ యానామల నమ్ముకొని గ్రామాంతరమందుండుటకు వీలగునట్లు యానామల క్విట్టెంటు కట్టులు గవర్న మెంటువారికి పాపాటుకాదుగాని అర్చకునికై నవ్యామయ గ్రామస్థులు నేరమాకోపించినప్పుడు యా దేవాదాయపు భూమిలను రిజ్యూను చేసికొని పట్టాలిచ్చుటలో గవర్న మెంటువారు పారబడినారని కొందరి యభిప్రాయము.

కొంతమంది అర్చకులు ఋణములుచేసి భోగులకు కవుళ్లకు యిచ్చుచున్నారని వ్రాసివారు. అదిజమే అర్చకుల కగత్యమైనట్టియు యొక్కమైనట్టియు ఖర్చులు తలపించినప్పుడు గ్రామములకు సంపన్నగృహములు విచారించి, వాటి క్రయపహాయముచేసి పదకొం భూమిలపై వచ్చు నిస్తలో స్వామికైంకర్యములకును అర్చకు కుటుంబ భుక్తికి నుప్రథమా సరిపడునంత అర్చకునికిచ్చి విగత దానతో బాకీతీర్చుకొనుచున్నారు. ఇది పురాతనమునామిన్ని Custen and Usage ప్రకారము జరుపుచున్నారు.

రావుగారుదహరించిన స్క్రీముతీర్కము ముప్పాతిక భోగులంబా లేని భూమిలకే యొచ్చున్నది. ఏదోయొకవిధముగా స్వామికైంకర్యములకు తోపములేకుండ గృహకృత్యము నెరవేర్చుకొనుచు భూమిలను తణఖాలుకెట్లక భోగులందల నివ్వక స్వంతకేవలము చేసికొనుచున్నవారల మీదికే యా స్క్రీము దాడిని పెడలిం చిరి అర్చకుడగా నొక్క యంటివాడు ఒక్కడు వానికితరపహాయ రెవ్వరను కానరాదు. కవులు బంధారహితులున్నయెడల తమఋణములకు భింగు కలుగునేమో యని యెవను ఆయొక్క సామంతుడే తనపరివారముతో నర్చకుని కాపాడుచుండును. ఈకర్యములనుననే కొలుబందాగులవోట్ల తగవులేతల్ల. గమనింపవలెదోమన్న యెడల వందలకొలది కొలుబందాలోనన్న దేవస్థానములను నేకరపు పెట్టవచ్చును.

కొలబందాలు కెల్లగుడదనిన్ని, గవర్న మెంటువారు జిరాంతి పాడ్లలోనికి మార్చినవారు చెల్లవూడదనిన్ని తెంపుతో యెండవ మెంటు వారితో రావుగా రేకెభించి వారి యొక్క వ్యాయశాస్త్ర నెత్తుకాడిని వైవాటివాడ ముందుగా ప్రసరింపజేసిన సర్వజన రంజకముగా నుండును. అంతయేగాని తప్పచేసిన వారిని విడిచి తప్పలేని యనాయతులను సామ్మ యెక్కువవచ్చుచున్నదనే పేతువు నాకోపించి అర్చకులకును పారలకును తల్లియోపాయము కలికములముగా నుపజేసింది స్క్రీములుకెట్టింది వారలకుడుకబూనుట యెదితముకాదని దైవ భక్తిరహాయలులన శ్రీ వల్లూరి నూర్యశారాయణరావుగారిని వేడుకొనుచున్నాను.

డి. పాపయ్య.

ప్రాసెనరు శంకరరావుగారి కార్లెకార్సు గ్రాండు సర్కిసు 10-9-28 సోమవారమునాడు కావలికి స్పెషల్ బండిలో పోవుదురు.

11-9-28 మంగళవారము నాడు రాత్రి గొప్ప ప్రారంభోత్సవము 5 దినములు మాత్రమే ప్రదర్శింతుము. సింహములు, పెద్దపులులు, ఏనుగులు, ఎలుగుబంటులు, పశువులు, చూడతగినవి. బి. వి. వి. నాయుడు, జనరలు మేనేజరు.

5 లక్షల మోసము

సెప్టెంబరు 11: కలకత్తా, కేవలము బ్యాంకి ఆఫ్ ఇండియావారిని మోసము చేసి 5 లక్షలు అపహరించినటువంటి పి. ఇ. గుప్తాకు అందుకో తాలూకా జే. యల గుప్తా గారికి రెండు పంచ్చరముల కతంశిక్ష విధించబడినది. తన తాలూకా ఇంట్లో స్థలములు తనఖాపెట్టి నేవనలు బ్యాంకివారివద్ద 5 లక్షలు బురూము తెచ్చుకొనెను. తన ఇంట్ల సమస్త తనకుగల వాస్తును నిరూపించెడి క్రయపస్తానేజులు పగెరా కాగితములు కేవలము బ్యాంకివారివలెము చేసెను. కొలదిదినము లై నపిమ్మట పదకొం ఇంట్లో స్థలములు కొనదలచి యొకరు వచ్చి నారని యు వారికి తన క్రయపస్తానేజుల నొకసారి చూపించి తిగి తీసికొనివచ్చియచ్చెదననియు కేవలము బ్యాంకివారిలో చెప్పి తన క్రయపస్తానేజులను లాయిక్సు బ్యాంకివారికి సమర్పదస్తానేజులను జతపరచివారివద్ద 5 లక్షలబురూమును అదేఆస్తి తనఖాపెట్టి తెచ్చుకొనెను. గజ్డరు వరారియై పారిపోయినమీదట బెంగళూరులో అరెస్టుకాలదెను. కలకత్తాలో విచారింపబడి శిక్షించబడెను. శ్రీ ప్రె.

హృదయము, శ్వాసకోశమునందు గలుగు వ్యాధులు

మొదలైనవి స్వల్ప ఆశ్రితలవల్ల ఏర్పడును. మన దేశములో మన శీతోష్ణస్థితులను సరిచి ఎంతబలాధ్యుడైనను పరియే, హఠాత్తుగా జలుబుతేతన, పడితముచేతను వ్యాధిపడుట తలపించును. అవియే క్రమే టొమ్ముకడితము, న్యుమోనియాగా మారును.

గొంతులో ఏమాత్ర నొప్పి అగపడినను సరియే వెంటనే పెప్పునువయోగింపుకు ఇవి హానికరములగు నూచనలను వెంటనే ఆణిదితేసి, శ్వాసనాళమును సరియగు నట్లుపర్చును.

ప్రతిపెప్పు బిళ్లయందును, ఉపశోమము గల్గింపగల సారములు కొన్ని చేరియున్నవి. అవి శ్వాసనాళములకు పిగుల సాయపడును. పెప్పు నోటిలో వేసుకొనిన వెంటనే యిది అన్నియు, వాయురూపములుగా మారిపోవును. మనము పీల్చెడి శ్వాసతో కలసి, నూత్యనాళములలో కూడ ప్రవేశించ గలుగును.

పైపెప్పున సారమంపయు పెప్పు నీసాలో నిమిడి యొన్నట్లు వర్ణింతురు, గొంతులోను శ్వాసనాళములయందుండు హానికరములను క్రియలను సంహరించును. కఫమును కల్గించి, గుండెనొప్పి, ఆయాసము, మొదలగువాటిని తొలగించును.

జలుబుకు, గొంతునొప్పి, పడితముకు, రొమ్ముభిక్ష మన ఉల్బనము మొదలగు దగ్గు వ్యాధులకు పెప్పు చాల గుణకారి శాస్త్రీయముగా తయారొనర్చబడినది. శాస్త్రప్రదముగా ఆశేకలచే వాడెడుచున్నవి, నెల 1 కి రు 1-0-0 కెమ్మ లందరివద్దకు దొరకును. Peps

ఏజెంట్లు:- మెసర్స్ దాదా అందుకో

యస్సలేన, మద్రాసు.

1. సగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసన రు. 0.25-0
2. శేవనస్తోత్ర, విదేహముక్తి రు. 0.25-0
3. దైవబలము (భక్తిప్రధానమును విన్నవద్యకావ్యము) రు. 0.25-0

(ఈపుస్తకములుకావలసినవారు ఈ క్రిందిచిరునామముల వాయనలె అవ్వారి స్వప్రచారాగ్యశాస్త్రీ శాస్త్రాధ్యక్షుల వద్ద నుండి తెలుసుకోవలెను.)

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాక్షరము చరక చికిత్సాస్తానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నాక్షర రు. 2, భవ్యమూర్తి రు. 1.50 (1948) వైద్య శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శ్రీ శివశాస్త్రి



## ఈ నో ను ను పరీక్షించి చూడుడు - బేధిమందులలో కెల్ల నిరపాయకరమైనది, రుచ్యమైనది.

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్ నందు హానికరములగు దినుసు తెప్పియు చేరికలేదు. అహమైన ఉప్పులుగాని, పంచదారగాని, మ  
కట్టి హానికరముల పదార్థములు చేర్చబడలేదు. మీరు దినుసువిడచి దినుముగాని, ఎల్లప్పుడుగాని, వాయువు, వాతరోగము  
గాని, మాత్రవ్యాధి సంభవించునపుడైనను నేవీచవచ్చును. ఈనోసు నేవించిన వెనుకంటే గుణమిచ్చును. అదివహజ  
మైన ప్రకృతిసహకారి. మీ శరీరమునందు తరచుగా వ్యాధులకు మూలములగు విషపదార్థములను వెడలగొట్టును. మీరు  
యరుకుగాను, ఆరోగ్యముగా నుండగోరిన ఉదయముననే ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్ ను ఒక గ్లాసు నీళ్లతో త్రాగుటను  
మరువవద్దు.

మితముగా ఉపయోగింపుడు. 50 వత్సరములనుండి భ్యాతిగాంచుచున్నది. తయారగునపుడు చేతులతో తాకబడదు.

జె. సి. ఈనోస్ లిమిటెడ్, లండన్, ఇంగ్లాండు.  
వారిచేమాత్రము తయారుచేయబడుచున్నది.  
ఫ్రూట్ సాల్ట్, ఈనో, ప్యాకెట్ల పైనున్న లేబిల్,  
యివియన్నియు రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కులు.

Sales Representative :

టి. యస్. ఆర్. గిల్బెట్,

1/17 ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.



### భారతజాతి-విదేశనాగరికతా ఫలితములు ఆచార్య సుబ్బారావుగారి అభిప్రాయములు (స్వతంత్ర విలేఖరి)

అడయారు, సెప్టెంబరు 10:— అడయారు కలాకాల  
త్రధానాచార్యులగు జి. వి. సుబ్బారావుపంతులు ఎం.ఏ.గారు  
తమ యెరోపాయాత్రను నిర్వీణులుగా పూర్తిచేసికొని గత  
బుధవారమునాడు మయూర అడయారునకు తేనుముగా చేరిరి.  
కలాకాల విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు, ఉపాధ్యాయులు, బాల  
బాలికల కలిదండ్రులు ఆచార్య సుబ్బారావుగారికి రైలుస్టేషను  
యొద్దను, కలాకాలాధివనములోను ఆనాడు సుస్వాగతమొసంగి,  
గౌరవించిరి.

శ్రీ సుబ్బారావుగారు గత మార్చి నెలలో బొంబాయిని  
వదలి, ఇటలీ, స్విట్జర్లాండు, ఫ్రాన్సు, బెల్జియము, హాలండు,  
డెన్మార్క్, ఇర్లాండ్, ఇంగ్లాండుదేశములను దర్శించిరి. ఆయా  
దేశములలో బాలల బాలికల విద్యావిషయమున  
త్రువ్వమువారును, ప్రజలును చేయుచున్న ప్రయత్నములును, ఆ  
భివృద్ధిపథములను ఎంతయో గమనించి  
సభ్యత్వము వారికన్నను, ప్రజలకు  
ఉపాధ్యాయులకు తమది  
శ్రద్ధపట్టుదల చూచిన, వి  
మున్నదాయని సంకేతము  
వదించుచున్నాడు.

శ్రీమంతు సంబం  
పురుషుడు శ్రీ  
నిర్విణ్ణు  
అం  
శ్రీ

మందంజనేయుడు, ప్రపంచమున నాయకమణియై కీర్తిగాంచు  
చున్నదని సుబ్బారావుగారు వచించుచున్నారు.

శ్రీ సుబ్బారావుగారు తమ పాశ్చాత్యదేశయాత్రను  
గురించి కలాకాలలో రెండుపదావధుల నిచ్చియున్నారు.  
మిత్రులనేకులతో నిందునుగురించి యిష్టానుష్ఠితముగా సన్నియో  
విషయములను చెప్పియున్నారు.

భారతదేశము జనానుమోదలగు ప్రాస్తవ్యముల తక్కిన  
వేన. పాశ్చాత్యదేశముల తక్కినవేరు వివిషయములగురించి  
ప్రస్తావించినను మనము వెంటనే గ్రహించుము. అంతే తరువాత  
దానినిగురించి చేయుటసినదని సున్న. పాశ్చాత్యులు అట్లు  
గాదు. ఏదైతే విషయము చర్చకువచ్చినదాని సంగతి సందర్భ  
ములను చక్కగా ఆలోచించి తమకు నచ్చిన అప్పుడు దాని సం  
గీకరింతురు. అంతే గాదు. అంగీకరించినవిషయమును వెంటనే  
అవరణలో పెట్టుదురు. దాని అవరణలో పెట్టుటలో వారికిగల  
శక్తి సామర్థ్యత అత్యధిక్తము. అంతయేల కార్యకూసతలో  
వారికి ప్రస్తావించి తమవార ఇతరులను మనము పేర్కొనవలసి  
యుండును. దీనినిబట్టి మనము వట్టిపనికీమాత్రమేదాని కలంద  
కూడదు. మనకు గల కాస్త్రజ్ఞానము  
అత్యధిక్తము. పదార్థచింతనాభావము వర్తనీయము. కాని  
లాభమేమి? వీనిని కార్యాచరణలో పెట్టుటకు అసమర్థతను  
చూపుచున్నాము. విదేశకత్తెమును చక్కగా గ్రహించుటలక  
వారి తదగులను మనదేశమున ప్రవేశపెట్టుకొనుచు, దేశభివృద్ధి  
తులంతయు నల్లకల్లలము చేసికొనుచున్నాము. ఏవనిచేసినను,  
అతదర్థు లిచ్చట అవరణయోగ్యములా అను సంగతులను బొత్తు  
గా మరచిపోయి, అన్నిటికిని దాసోహ మొసంగుచున్నాము.  
ఇందువలన మనదేశమున పాశ్చాత్యము హెచ్చుచున్నది.  
కార్యపర్యవర్తనను గలిగించుచున్నది. మనదేశము కాగుతడవల  
యునన్న ఈ కవలనాటక మంతయు పోవలయును.

మనము పత్తెను దేనిని నమ్ముచున్నామో దానిని నిర్వ  
యముగా నాచరింపుట శ్రమత్రయము ఇంకకూడదు. మనకు

చక్రాయుధము స్వార్థత్యాగము, మానవనేష, ఈరెండు  
విశ్వముల జోడై, కార్యరంగమున దిగునో,  
అప్పుడే మనము మన పూర్వపు దౌష్ట్యమును బొంద  
గలము. మనము ఏవనిని చేయుచున్నాము, ఏదేశములు దర్శించిన  
ను, ఏ విషయమును గాంచినను, ఈ దృశ్యముతో అన్ని సంగ  
తులను గాంచవలయును. కార్యనిపుణతతో మనకు సామర్థ్యత  
కొంతలోపించిన, దానిని ఇతరులనుండి తెలిసికొనుటలో దోష  
మేదియులేదు.

విదేశ సంచారములో, ఏదేశమున తాము ప్రయాణము  
చేసినను, భారతదేశపు కేటి దౌర్భాగ్యస్థితి చక్కగా తమకు  
గొచరించు మందెననియు, మన మింకను ఈ విషయమున మా  
కీభావము వసించియున్న మనదేశము పాశ్చాత్య నిజతత్వ  
మునకు మనసాంత్రదాయమునకు లోనుగాక, త్రిశంకు స్వర్ణ  
మున నుండవలసివచ్చు ననియు, సుబ్బారావుగారు తమ అనుభ  
వములను బట్టి నడుపుచున్నారు.

#### బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘము

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ప్రతినిధులు  
గ్రామసంఘములనుండి ఎన్నికొనబడి యుండలేదనియు, దానిని  
వెంటనే జరిపవలసినదనియు శ్రీయుత కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులగు  
పంతులుగారు పత్రికాముఖమున ప్రయోచించియున్నారు. మా  
పట్టణము తరపున ఎన్నికలు 21-2-28 తేదీన శ్రీయుత కట్ట  
ముడి చిదంబరరావుపంతులుగారి ఆధ్వర్యత క్రింద జరిగియు  
న్నది. జిల్లాసంఘము పరిగా వ్యవహారకపోవుటవల్ల మా తన  
ఎన్నికల ప్రయోజనము కనిపించలేదు.

ఈ క్రిందివారు మాపట్టణ ప్రతినిధులుగా ఎన్నికొన  
బడినారు. మ. రా. శ్రీ. 1 మల్లెల శివరామకృష్ణయ్య, 2 చె.  
సం. సరసింహారావు, 3 చిట్టా నందరరామయ్య, 4 ఆస్తి  
హోత్రం విజయసారథి ఆచార్యులు, 5 పాతూరి పట్టాభి  
రామయ్యగారు.

పాలపర్తి ఆంజనేయులు,

తూర్పుకృష్ణా బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘము.



కళ్యాణి ఆంధ్ర జనసంఘము

శారదాబిల్లుపై చర్య

మొన్న ఆదివారం ఆగస్టు 28 నాయంత్రము 8.30 గంటలకు కళ్యాణి ఆంధ్రజనసంఘము తరపున ఒక బహిరంగ సభ జరుపబడినది సభకు అనేక ఆంధ్రప్రదేశ్ముఖే గాక తదితరులను ఆహ్వానించి శ్రీయంతి ఎన్. సి. నరసింహారావు బి. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి. హైకోర్టు వకీలుగా రధ్యత్తుల వహించిరి.

ప్రభుత్వమున అధ్యక్షులు బొంబాయి రాజధానియందలి ఆంధ్రసోదరులు శారదాగారి వివాహమోక్షయ శాసనము నుగూర్చి చూపిన ఉత్సాహము ఒహంసంతోషదాయక మనిరి ఆదినము తేజస్వి అధ్యక్షులుగానుండమని కోరుటతో ఆంధ్రసోదరులు శారదాగారి బిల్లుపై ముద్ర పెట్టిన ముందంజవేయ సులభముగా కలంపెట్టించుకొనిరి కాని, ఏదిగమనము పదక శాసనమునకు భయోత్పన్నులైనట్లు మాత్రము గోచరించుటలేదనియు, ఒక్క ఆఖరు ప్రయత్నముచేసిన యెడల దేశములో ప్రబలియున్న ఛావపెత్తెము పూర్తిగా నశించుట కెట్టిసందియమును లేదనియు చెప్పిరి అంత శారదాబిల్లు విషయమై ప్రతిపక్షులక, ఆమోదకులక, సందాతెచ్చువారిక, వారివారి భావముల నిరూపణముగా పెల్లడించవచ్చుననిరి.

శ్రీయంతి మండా రామమూర్తిగారు

ఈ క్రిందితీర్మానమును ఉపసాదించిరి. "వారవిలాస శారదాగారిబిల్లు మన దేశమునకు మేలొనరించును. గాన అద్దానిని ఈ సభవా రామోదించుచున్నాము."

ఈ తీర్మానము నుపసాదించుచు, దాని ముఖి చెడ్డలు సభవారు గుర్తించియు యున్నారు. గాన, వ్యాఖ్యాన మనసపరమనియు సభ్యులెల్లరును ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించవలయునని కోరిరి.

శ్రీయంతి ప్రతాపగిరి రామమూర్తిగారి నవరణ

శ్రీయంతి ప్రతాపగిరి రామమూర్తిగారు తీర్మానమునకు ఈ క్రిందివిధముగా సవరణ తెచ్చిరి.

"శారదాగారు కొనసాగిలో ఉపసాదించిన రీతిగా కాక, బాలనకు 13 సంవత్సరములలోపుగాను, బాలికకు 16 సం॥ లోపుగాను వివాహము జరుగరాదనియు అట్లు జరిపిన యెడల వివాహము రద్దు చేయవలయుననియు, ఈ సభవారు కోరుచున్నారు"

తీర్మానముపై మాట్లాడుచు, ప్రతిభముగా జరిపినయెడల సాంఘికవిప్లవము ఏమాత్రమును కలుగదనియు, బాల బాలికలకు దేహదాహభ్యము పెంపొందుననియు, హిందువులు, ఇతిరజాతులనుబట్టి ప్రాధానివాహనిర్ణయముల పాటించుట సరసమనియు, చెప్పిరి. అదికాక "మనము దేశకాలములనుసరించి మార్పులు చేయవలయును. కాని సర్వసమము హిందూ వివాహము వదిలిపెట్టినది గదా, ఇతిరజాతుల జోక్యమును శారదా మొదలు కలగజేయవలయు నందుకేమో! కాని మన హిందూవివాహములు కేవలము క్రైస్తవివాహములకంటే ఎంతవరకు సంతకాలము, ఇష్టముచొప్పున భార్యభర్తలకు కోరుకొనుట ఉండవలసి."

శ్రీయంతి బాలసుబ్బన్నగారి నవరణ

శ్రీయంతి బాలసుబ్బన్నగారు "సభాసభలకు వయస్సు వ్యత్యాసముండవలయును గనుక బాలనకు 16, సం॥ లోపుగాను, బాలికకు 14 సం॥ లోపుగాను వివాహము జరుగరాని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు."

పై సవరణను ఎన్. లక్ష్మయ్యగారు రామోదించిరి.

ప్రతిపక్షులు పై తీర్మానములను

తీవ్రముగా ఖండించుట

అ తట యం. వెంకటసుబ్బయ్యగారు పై తీర్మానములను తీవ్రముగా ఖండించిరి. వారు "వారవిలాస శారదాగారి బిల్లు సాంప్రదాయపరమమనపురాతనమైనట్లు సభవారు కళ్యాణివాహములపై వల్లసె కట్టియున్నారు. కనుక కళ్యాణి వివాహములే దేశభ్యుదయకరములు, భారతీయులలో ఆచారవ్యవహారములు కట్టుదిట్టములు మెండుగా కలవు. అందున శారదాగారి బిల్లున బాలికలు ముఖ్యముగా పాద్యుమారి నడచెదరు. మనకు కర్మకల్ల ఎంతగ్రాసి కెట్లబడియున్నదో అంత జరుగక మానదు. ఈ బిల్లులు మనకర్మను మూరలేవు. అదికాక ఈ రి బిల్లులపై గవర్నమెంటువారు భారతప్రజల ఆచారవ్యవహారములతో జోక్యము కలుగజేసుకొనమరి చేసిన వాగ్దానమభంగముగను.

సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారి తీవ్రఖండిన

తరువాత సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు మాట్లాడుచు, "ఈ తీర్మానము పూర్వము ఆనమనకరము. ఇప్పటి కాస

నిర్మాతలు పూర్వమునువలె త్రికాలభాసంపన్నులై ఇవంతయు, ప్రస్తుత ఇంగ్లీషు చదువునట్లు కలిగిన తాత్కాలిక ఉత్సాహము. ఈ బిల్లులు కేవలము అర్థవదాయకము. పూర్వము భూతభగవ్యవ్యర్థమనములు గమనించుకొన్నారు. కాని మనవలగ గవము పూర్వము తరఫునందునట్లు ఈ చట్టములకు పొల్లుడునున్నారు. వివాహములు తరగింపవలయు. కాన వాటిని ఆధ్యాత్మికముగా నాలోచించుట మనవిధి. రజస్వలన తర వివాహములే సాఖ్యప్రదములు కావు. అదికాక శ్రీమోరనవకలు తెచ్చి పట్టుట ఎల్లప్పుడును సాధ్యమా? మన చాతుర్య్య సాంప్రదాయములకు భిన్నముగా నడచుట పెరి.

అధ్యక్షులు శ్రీయంతి నరసింహారావుగారు

అంత అధ్యక్షులు అంతోపాజనమును ఈ క్రిందివిధముగ నొసంగిరి. ఆంధ్రసోదరులారా! తీర్మానములు బహు విపులముగనూ, సమంజసముగాను చర్చింపబడి నన్ను మహాదానం దమున ముంచినవి. ఇదివరకు ప్రతిపక్షుల అభిప్రాయములు పెల్లడించెడివాడంతే మాననియు, ఎక్కువార్చిగా తీర్మానమున నెగ్గించెడివాడనై భయకంపితమగు నుండి, ప్రతిపక్షుల ఖండనకు వృత్తిరీత్యగూడ అంటాముపడియుండిన నేడ, పై ఉపశాసనములను, ముఖ్యముగా శ్రీ సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారి ఉపశాసనములను, నేటివరకు కోభయడగూర్చు బడినది మరింత ఉత్సాహభరితుడనైతిని. పై ప్రతిపక్షులు చర్చించిన విషయములలో యదార్థముకాని దేదయలేదు. మన పూర్వము త్రికాలభాసంపన్నులు మన నాగరికత అనమానమైనది. మన సాంప్రదాయములు, మన శాస్త్రవియమములు, జగత్ప్రసిద్ధమై, జగత్కల్యాణమునకు వన్పెనియును, భారతజాతి సమానప్రతిష్టలకు పాత్రముచేయుచున్నది. కాని కాల మను దినము మారుచున్నది. క్రొత్త ఆచర్యములు, అభిప్రాయములు, ఆదేశములు, ఆలోచనలు ప్రజల మనముల నావరించుచున్నవి. కావడిమాయువాడు ఒకచెంత బరువైన, వేరొక ప్రక్కకు ఒరువు తప్పించవలయుట సామాన్యముగాదా? దేశకాలముల ననుసరించి, మనకష్టముఖముల గుర్తించి మన సాంప్రదాయములను ఆచార్య వ్యవహారములను, నడవడిని మనము మార్చుకోకపోయినయెడల ఇతిరజాతులతో సరిపోల్చి తుల తూగగలమా? సాంఘి ముగ ఇతిరజాతులవలె ప్రాముఖ్యత నొందుటకు మన సోకర్మములనుబట్టి సంఘకట్టుబాట్లను మాడ్చుకొనుట శుభ్యావసామము. మనపూర్వము త్రికాలభాసంపన్నులే. కాని కాలముమారుచు రాగా మన ధర్మశాస్త్రమే మిరవలసివచ్చినది. నేటికాలమునకు ప్రీవీకౌన్సిలు శ్వాయత్తములు మన మహాముఖులుగాను శ్వాయత్తములు [వక్తిల్లు] మన చట్టసర్వస్వముగాను వరింపించిరి. ఇష్టమున్నను లేవన్నను ప్రీవీకౌన్సిలు తీర్పునకు విగద్ధముగా మనము నడువగలమా? కాన మన ధర్మశాస్త్రము, శ్వాయత్తశాస్త్రము, కృతీస్వర్ములు గూడ కార్యాచరణయందా, మార్పుచెందియే తీరవవి. కాన జర్జరపాతముగా నావకపుకంతుచే నిజభావము నిట్లొనరి పాటవముదప్పి బ్రతుకదలంచిన కార్యసాఫల్యముండదు. అందు ఎల్ల, కొంతమాత్రపు అసపరము. కాని ఎట్టిమాత్రపు అసపరము?

శారదాగారు 16 సం॥ బాలనకును 14 సం॥ బాలికకును లేవప్పుడు చేసినవివాహము రద్దుచేయమని ప్రతిపాదించి యున్నారు. ఈ విషయములో అనేకమందికి అందులో గాకున భిన్నాభిప్రాయము కలదు ఇట్లు రద్దవుటపై హిందూ శ్వాయత్తశాస్త్రమునందు మార్పుచెంది ఆధోగతిపాలవలసివచ్చుననుట సర్వసమము. ఎంతచెప్పినను వివాహ మనునది భారతీయులలో అనేక శతాబ్దములనుండి దైవముగా నెంచబడుచున్నది. దాని ననుసరించి వాంఛిత్యపు పాత్రము, శ్రీధన సంక్రమణమున్నను విషయములలో ననేక చెప్పరాని ఇక్కట్లు కలుగక మానవు. అదిగాక సివిలుకాపసరిత్యా వివాహములు రద్దవు యెడల హిందూవివాహముల మూలమున ఏర్పడ్డ వివాహములు పరిమృరించుటకు కోర్టువనికి వితి ఉండదు. అప్పుడు పార్సీ (Matrimonial Jurisdiction) వలె హిందూవివాహ వివాద పరిమృరింపకు వేని శ్వాయత్తానములు సహిత మేర్పడి ఇప్పటికే వివిష్టవివాదములచే జీర్ణించి, కృశించి, నశింపుచున్న భారతజాతి మంతోక వ్యముల పాలగును. కాన ధర్మశాస్త్రరీత్య రద్దుకాని వివాహముల రద్దుపరమకాదుటకంటే బాలికకు 14 సంవత్సరములలోపుగా వివాహముచేసి గర్భాశయ మునరించుట శ్వాయత్తవిధమున దుండన ఏర్పాటుచేసినయెడల ఈ చట్టము అమలుజనుగుడుకాని, లేకున్న జరుగదు. అదికాక పూర్వము కళ్యాణివాహములపై ఏమి కఠిరదౌర్బల్యము కలిగియుండిరి శ్రీ సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు ప్రశ్నించిరి. కాని మనము వరాక్రమములము గామని ఎవ్వరు చెప్పగలరు. ఇతరులు, ఇతిరజాతీయులు మనపై కత్తికట్టక, మనను వదలినంత వరకు మనకన్న వరాక్రమమునకు తెవ్వరును లేకుండిరి. (వార్షధ్యములు) ఇతిరజాతీ వరాడనంతవరకు మనమే వరాక్రమమునకులము. పాశ్చాత్యసంపర్కముగలిగి, ఏ కొలదిమందిగో 815 మిలియను ప్రజలు దాస్యరీత్యముచేయు దుర న స్థ సాంఘి

కముగ అంతయు సవ్యముగానే జరిగెనా? ఇక మనకావ్యములు పురాణములు, ప్రబంధములు, గ్రంథములు చూచిన శ్రీమత్కలములన్నియు కళ్యాణికులములగానే వర్తింపబడెనా? వాతాన్నియనుడు కామమూత్రముల ప్రాధాన్యములనుగోసి లంత విపులముగాను అసమానముగాను వర్ణించుట, శ్రీమద్వైకారము పుగ ఘని కోరుకోవగలదను శక్తిని ప్రవహరచుటకా లేక పుగ ఘను శ్రీమోక కామయంత్రముగా వర్తిగణించమనియు.

"నలుగురువేల్పులు నలుదొడ్డియప్పు దేశకాలాటలెయున్న అందు నలునేర్వరింపగనేర కింద్రాడులను నలునెరుగు ఉపాయముకెద్దియొక్కయని సంశయములారెయ్యె ప్రశ్నించినట్టియు, వివాహసంతకమే నమనితో "మనకు ప్రభవానుల దవ్యా మానయై దీర్ఘవాసర నిశలసల్పిన దమయంతి "రమణముజేంది రా రామదేశంబులు పూవివివియులమున బ్రోదిసేసి, బాలికతో చెలరేగి—బాడ్డింటనో? పెన్నసా—బంతులాదినరుక్మిణి (వార్షధ్యములు) కన్యలేనా? నూర్వగారాయణశాస్త్రీగారు ముందేపు ప్రస్తుతకాలపు ఛావపెత్తె విమర్శకులవలె గాక సహేతుకముగా వాదించిరి. రాజకాసనము దేశమున కనవసరమని యొక్కచెప్పగలరా? అట్టికాసనమును మీరినవారికి కితువిధించినగాని ఇట్టి విదేశములో నడుగక, ఇంకనుప్రబలి, మనశ్రీజనమునకు బహు నష్టదాయకమని ఘంటాపథముగా చెప్పగలను అని దీర్ఘ కథా శధ్యములు చెలరేగ విరమించిరి.

తరువాత శ్రీయంతి ప్రతాపగిరి రామమూర్తిగారి తీర్మానము అధిక సంఖ్యాపటచే వీగిపోగా, అధ్యక్షులు ఈ క్రింది తీర్మానమును ఉపసాదించిరి.

"శ్రీవారవిలాస శారదాగారి బిల్లుయొక్క అచేతనములో ఈసభవారు సంపూర్ణముగా నేకీభవించుచు, బాలబాలికలకు యుక్తవయస్సు వచ్చినకేదాని అనగా 16 సంవత్సరములకంటే కు 14 సంవత్సరములకంటే నా రానిది వివాహము జరుపబడరాదని ఈ సభవా రంగీకరించుచున్నారు.

ఒకదేశ వివాహములు అట్లుజరపబడి పునస్సంధానము బాలికకు 14 సంవత్సరములు లోపుగా జరుపబడినయెడల, మే జరైనయెడల భర్తయు, వధూవరుల తలిదండ్రులను, వైవివాహ (పునస్సంధానపు) తంతుజుసిన పాకోపాతుడును, క్రిష్టినులంగ క్షింపబడవలయును.

ఈ తీర్మానము ఆమోదించబడెను. అధ్యక్షునికి పదనము లతో సభ రాత్రి 8 గంటలకు ముగిసెను.

మద్రాసు సిటీసివిక్ కోర్టులో

ట. యస్. నెం. 438/1928  
యం. పి. నెం. 1258/1928

పిటీషనర్లు:—పి. తిరుమలరావు మరియు మైసర్ల యినందున వారి గార్డీయను పి. వి. శుభారావు.

ప్రతివాది:—కలపటపు రాజలక్ష్మమ్మ కలపటపు రంగారావుగారి భార్య (విరితపు) రాజలక్ష్మమ్మగారికి,

హైకోర్టు సి. యస్. నెం. 120/1928 లో వివాద రావలసిన మొత్తములో 2500 రూ॥ శ్రీ. రామయ్య ఆయంక వరచుటకు, పెంపొంది యంజన్లకొ మై. సుందరదేవజిన పిటీషనర్లు అర్జీదాఖల్ చేసియున్నారు. వరకు అర్జీ తీర్మానము నిమిత్తం 21-9-28 లేటికి వాయిదా వేయడమైనది. సదకు లేదిన మిగు కోర్టుకు వచ్చుకొని యెడల, యొక్కసార్వీ తీర్పు చెప్పబడునని తెలుసుకొనేది.

38, కచ్చేరికోడ్డు, కస్తూరి శేషగిరిరావు, మైలాపూరు పిటీషనర్ల తరపున అడ్వోకేటు. మద్రాసు, 11-9-28

గమనింపుడు! గమనింపుడు

శంకరనారాయణ త్రిండు కో, బె జె వా డ

బుక్ సెల్లర్లు, పబ్లిషర్లు అందు కమిషన్ ఇవ్వవలెను ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము, పురాణ గ్రంథాల పానుగంటి రాజారావు అండ్ బ్రదర్స్ (సాహి) ముం.గు గ్రంథప్రచురణాలయములకును, ఆంధ్రాముక్తిని 11-వే.ము. విరాపురమునకును, సోలు ఏజంట్లు, అనేక యాగ్యతాముల బడసిన అమోఘమున కలరామును బల సేసా నెరియా. 1 మాత్రమే. పూర్తికాటలాగు నమయివారు ఒక ఆధారా దిగ్గ పంపిన బడయగలరు.

# బాలివికు ఏజంటుల బిల్లు

## వివిధపక్ష ప్రజానాయకుల ఖండనము

భారతజాననభలో చర్చ యింకను ముగియకుండుట

దీనిని, సెప్టెంబరు 12-న భారత కాననభలో జరిగిన మొదటి సమావేశమున గా॥ వి. జె. కమలాకారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. 120 మంది ప్రభుత్వ సభకు విద్వేషముందిరి. బోల్లివికుల బిల్లుపై కమలాకారి ప్రభుత్వ మాట్లాడ న ప్రయత్నములు జరిగెను. బిల్లుపై యాంశములను చర్చ ముగిసిపోయి పుచ్చుకొనుట అసంభవము. ప్రజాపక్షుల గాఢాభిరుతి నిండియుండెను.

### ఇండియను హైకోర్టు బిల్లు

రంగనాథుని గారి ప్రభుత్వ ప్రయత్నముల ముగియు గా॥ క్రిమినల్ గానిల్లు జెప్పిరి:—ఇండియాను, తి ఇండియా ప్రభుత్వ మునాది విచారణకు బిల్లును సేవకు పాల్పడుట అనుభవములలో హై కోర్టు బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి.

ఈ విషయము ఇండియానులో ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి జరిగిన ఉత్తర ప్రయత్నములను ప్రకటించుటకు విలువ లేదు. ఈ బిల్లును విచారణకు పంపింపటకు అక్షేపములు తెలిపియున్నారని విషయమును ప్రభుత్వము వారికి తెలియజేసెను.

### బోల్లివికు ఏజంటుల బిల్లు

ప్రభుత్వ ప్రయత్నములు ముగియగ నే బోల్లివికు ఏజంటుల బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

కమలాకారి గారిని గూర్చి బిల్లును బలపరచుచు కార్మికుల యొక్కయు, నమ్మకజాల యొక్కయు తేరుము కొరకు బిల్లును ఆమోదించక తప్పవని, అనానుభవకార్యముల నొనర్చు బోల్లివికు ఏజంటులను దేశమునండి తరలమగొట్టినగాని కాంటి ఏర్పడదు. బోల్లివికు సిద్ధాంతముల కర్మక బంధములను గా వ్యాపించిన నేరకారితో భంగముకలదు. ప్రభుత్వమువారు ఈ చట్టమును తయారుచేసి కార్మికులను వివక్షపాటుచేయుటకు సంకల్పించుట అసంభవమని కామలాకారి గారు చెప్పిరి.

### బోల్లివికులు భారతపాటికి కేసువులు

#### సర్ విక్టరు సామూనుగారు

బిల్లును పరిశీలించుటకు సెలవుకొనిన నియమించుటకు యాంశము ఉపపాదనమును బలపరచుచు సర్ విక్టరు సామూను ఈ క్రిందివిధమున ఉపన్యసింపిరి:—

ఈ చట్టము అసాధారణమైనది కాదు. విచారణలను తమ దేశమునండి తరలమగొట్టుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి అధికారమున్నది. స్వాతంత్ర్య సాధనకాలములకు ఆలవాలమును అనుసరించుచున్నట్లు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునది. భారతదేశమునకు వచ్చు అంగ్లేయుల హక్కులను సంరక్షించుట విషయము ఆచర్య ప్రాయమున పట్టుదల ప్రకటించుచున్న పండిత నెహ్రూగారిని ఆధునికీకరించుచున్నది. భారతదేశమునందు ఆంగ్లేయులకు ఎన్నడైనా ఇట్లు చిక్కిలేర్పడిన మేము అప్పుడు పండిత నెహ్రూగారి సహాయము నుపేక్షించెదము. కాని ఈ బిల్లు సందర్భమున మట్టుకు విషయము నేరవిధముగకన్నది. కమ్యూనిస్టులకు జాతీయధర్మములు లేవు. అట్టివారికి దుర్గతిపట్టినను ఈ పథకమునది అంగ్లేయులకు చింతలేదు. దక్షిణాఫ్రికాయందు భారతీయుల హక్కులను నిలబెట్టు విషయము భారతదేశమునందలి ఆంగ్లేయులకు హిందువులకు తోడ్పడినవిషయమును పోలికలగునని. భారతదేశపు కమ్యూనిస్టులను దక్షిణాఫ్రికాయందు తరలమగొట్టుట అధికారము నుపేక్షించి కా ప్రభుత్వమువారికిన్నెపుడు, దక్షిణాఫ్రికాలోని పట్టు కమ్యూనిస్టులను ఈ సత్యమునండి బెడంగిల్లు అధికారము ఇండియా ప్రభుత్వము గారికేల యుండకూడదని ప్రశ్నించుచున్నాను.

ఇక ప్రేక్షకుల యానాయకుల విషయము కొంత చెప్పవలసి యున్నది. ప్రేక్షకుల యానాయకుల గాయకడకు జోషిగారు ఈ బిల్లును ఆక్షేపించుట ఆశ్చర్యము కలుగజేయుచున్నది. ధనికులు, మతనాయకులు, ప్రేక్షకుల యానాయకుల నాయకులు ఈమూడు రంగాలవారూ తమకు కేసువులని కమ్యూనిస్టులు భావించుచున్నారని, చట్టపుకొనసాగించుటకు చిక్కుకలుగజేయుచున్నారనియు ననియు కమ్యూనిస్టుల జాతియు. కావున దేశీయవిభజనమున సంరక్షించుటకు ఈ బిల్లు ఉద్దేశముని చెప్పవచ్చును. ఈ విషయములను చక్కగా అనుభవించుట జోషిగారు మాకు బిల్లును ఆక్షేపించుటకు వివరములు. బోల్లివికు ప్రచారకుల విషయము ఇప్పుడే తమ చర్చ పుచ్చుకొనుచున్న ప్రజలలో క్రమముగ బోల్లివికు సిద్ధాంతములు వ్యాపించుట క్రమముగ సాంఘిక జీవితము విచ్ఛిన్నమగుట సంభవించును.

ఈ సభలో నొకవయస్సువారు ఆశ్చర్యకరముగా విమర్శించి విషయము బట్టించుటకు విచారణకు విమర్శించెను. ప్రభుత్వమువారు దీనిని బిల్లులన్నయిన చెడవనియు, ప్రజలమంది ఖగ కనుపడినను దురుద్దేశముతో లేబడినను భావము ప్రజా

ప్రతినిధులయందు కథముగ ప్రాకిపోయినది. భారతదేశమున ఉత్పలించి విస్తృతస్వాములున్నారనియు, ప్రజలు దైవభీతి మత విషయములకు పట్టుదలగలవారై యున్నారనియు బంధుచే బోల్లివికు సిద్ధాంతములు ఈ దేశమున వ్యాపించుటకు అవకాశములేదని కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

### హై నావారి అనుభవములు

కాని ఇది కేవలము ప్రభుత్వ ఇట్టి కారణముల ననుసరించి యే మనలో బోల్లివికు సిద్ధాంతములు వ్యాపించినవి ప్రజావారతలందుండిరి. వ్యాపారసందర్భమున నే నక్కడకును ప్రజావారతలను దేవించెడివాడను. రెండు సంవత్సరముల పూర్వము నేను కాంటన్టులో నేనునల్లి ప్రభుత్వసభ్యులను కొందరిని చూచిరి. ప్రజావారు అన్ని విదేశీయ ప్రభుత్వములవారి సహాయమును కోరియుండిరి. కాని ఒక్కొక్కరి ప్రభుత్వము వారు తప్ప మరెవ్వరూ హై నావారికి సహాయమునర్పలేదు. రషియా ప్రభుత్వమువారు ప్రజావారికి ముందుకు సహాయము నొసగిరి. రషియా విషయములందు సహాయమునకు నిపుణులను పంపిరి. హై నాయకుల దంటకు నైరతికాళముల నేర్పరి. రెండు సంవత్సరములకు పూర్వము ప్రజావారి పరిస్థితులు ఈ విధముగ నుండెనని నేను ప్రభుత్వసభ్యుల సభాసభ్యుల తెలిసి కొంటిని. యెన్న రిల్లెసహాయము ముగియగ నేను ముల ప్రజావారికిని, రెండు సంవత్సరముల క్రితము కాంటన్టులో చూచిన నేనునల్లి ప్రభుత్వసభ్యులను ముల పంపిరియు అవి కాళ నేర్పడెను. అప్పుడు ముంగేలో జాతీయ ప్రభుత్వము నిరపడియుండెను. అప్పుడు రషియావారి విషయము తీవ్రమైనది కథము చెప్పిరి నేనునల్లి ప్రజావారు విషయము గాంధగ నే రషియావారి ఏజంటులు అధికారము చలాయించు యత్నించిరి. కమ్యూనిస్టుల పీడ ప్రజావారికి తగులకొనెనని అప్పుడు నాయకులు గ్రహించిరి. కమ్యూనిస్టులతో వాదించి వారిని సమాధానమునకు తెచ్చుట అసంభవము. పిచ్చిక్కులతో వాదించిన ఎట్టిఫలము వీరితో వాదించుటకు అంతఫలము కలుగును. ప్రజావారి ప్రభుత్వమునకు ప్రజావారిని బోల్లివికు ఏజంటులందరికి ఉపేక్ష విధించిరి. బోల్లివికు ఏజంటులను ప్రజావారు ఈ కేసుకు ప్రాప్తైరి. కేసుల కొలది ప్రజావారు ఈ విధమున మరణదండనలను పొందిరి. ఇప్పటికినూడ ప్రజావారి ఈ బోల్లివికు పీకావము వరకుచేరినది. విషయకార్యము కొంతవరకు తగ్గినది.

బోల్లివికు ప్రచారకాలవారే యం యన్. రాయగారి లేఖకు బహిరంగపరచి యుండవచ్చును. తనకవసరమైనచో ఈ లేఖ ఫోర్మిరుని రాయగారు తప్పకచెప్పెదను. అబద్ధములు చెప్పట మొనముచేయుట క్రమమున రాజకీయత్రములనీయే తనిమగారి సిద్ధాంతము. జోషిగారివంటి కార్మిక నాయకుల కేగరి పట్టించుచున్నో వివరించుచు బోల్లివికుల ఒక కరపత్రమును ప్రకటించుచున్నాను. సమయమువచ్చినప్పుడు ధనికులకు సామ్రాజ్యములకు చేయబడు కాస్తయే వీరికొకడ గంభీరమునను బోల్లివికుల అభిప్రాయము. బిల్లునందలి కొన్నికాశాలను మార్పుచేయవలెను. ఈ సభల నన్నింటిని సెలవుకొనినందు సవరించుకొనవలెను. కావున సెలవుకొనిన ఉపపాదనమును ఆమోదించవలయునని కోరుచున్నాను. అసంపరకాలపరిణామ విచారకరము.

### లాల్లా లజపతిరాయగారు

బిల్లును ఆక్షేపించుచు లజపతిరాయగారు జెప్పిరి. ప్రకటనమునందలి ఏ నాగరికపు దేశమునందైనను యిట్టి బిల్లు ఆమోదించబడుట అసంభవము. అమెరికావారు ఇమెగేషను చట్టముల ననుసరించి విచారణ సలుపక యే ఏదేయాలను తరలమగొట్టెదనటు అపత్తము. అమెరికావారి విదేశీయులకు నోటినులను బహిరంగమున వ్యాపారము వ్యాపారమువారిను కలకాళ మొనంగిన విషయము అమెరికావారు విదేశీయులపై చర్చ దీసికొనుచున్నాడు. అంతేకాక ఇమెగేషను అధికారల ఉత్తరవులపై ముగియు కర్మగారి అపిలు జేసికొన అవకాశమున్నది ఒక్క ఫోన్టు పరిపాలకుల బహిరంగ ఇంటియందు తప్ప మరెయే యితర దేశమునందుగూడ యిట్టి చట్టములేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఫోన్టు పరిపాలనమున అధ్యక్షులుగ నెంచుచున్నారన్న నే నేమియు చెప్పజాలను. ప్రభుత్వసభ్యులు సాక్షాదేశములు గావచ్చును. కాని యిట్టి బిల్లును తయారు జేయుటయందు ఇండియా ప్రభుత్వము వారు తమ సమద్దేశముగాని సత్సంకల్పముగాని ప్రకటించ

లేదనియే నాయభిప్రాయము. ఇట్టి చట్టమునను అసంపరమేమి గలనో ప్రభుత్వమువారు చెబువలెను. నిమిషాని సెలవు పూర్వము ఎం. ఎస్. రాయగారి చే ప్రజావారిని తేలుకొని మొదటి కాశమును, అందు ప్రాప్తయియును లేమియు లేవు. ఈ బిల్లు ఆమోదించబడుటకు అవకాశము వాతావరణము కలుగజేయటకు యాల్సిన యిచ్చును ప్రకటించబడెను. నాకు దెలిసినంతవరకు కమ్యూనిస్టుల విషయము యితరపుకాదు. మే భారతదేశమందున్నాను. వీరితో నొకరు భారతదేశమునకుకొనిన నాడే కారాగృహమునందుంచబడిరి. స్వామిగారు రెండవ వారు. స్వామిగారి విషయము నాకధికము దెలియదుగాని వీరికొక్కరినె యెల్లరులు సమ్యము అన్నియు బదును చున్నవని చెప్పుట హాస్యాస్పదము. ప్రభుత్వమువారికిట్టి ప్రత్యేక కాళికారములనున్నట్లు అసంపరమేమియు కన్పడవచ్చును. ఇండియాను పీకలకొను 1818 నాటి రిఫర్మేషను అనుసరించి ఎట్టి నేరముల నైనను కేసులకు నచ్చును. విదేశీయుల నుద్దేశించి యిట్లు లేబడినను ప్రజావారు జాతీయ జాతులను కార్మిక నాయకులను అణగారినవలెను యిట్లు ఉపయోగించబడుట రూఢి విషయము. స్వాతంత్ర్య ప్రభుత్వమున గోర ప్రసాపయ్యంగాడు బహుశాయం గార్లను యాతాన నము ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు యాదేశమునండి తీసికొని వచ్చును. భారత ప్రభుత్వమును లెక్కచేయజేయ నుద్దేశించు వారు యాతానము ననుసరించి తీసుకొని పాక్షికయ్యెనని బిల్లు నందొక కాశగలదు. ప్రభుత్వము వారికి విప్లవోద్యమము ను అణగారినవలెను తమను యిచ్చుచుండుట కలుగజేయు వారిని తమను గొట్టుటయందు యెక్కువ ఉత్సాహముగ నున్నార. ప్రస్తుతము అధికారమునందున్న ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి యిట్టి ప్రత్యేకాధికారము లొసంగుట యెంత మాత్రము తగని కార్యము. భారతదేశమునండి నెడల గొట్టు తగిన వారు విదేశీయులనుండి వచ్చిన ధనికులను సురక్షించుటకు వీరు తమ మగొట్టు బహిరంగములను తేయుచు కలగలదు. భారత దేశమునందు సమ్యము వ్యాపించ జేయుటకు లాంకపెక్షనండి ప్రస్తుతము నచ్చుచున్నదిగదా? భారతదేశ సత్సంకల్పము క్షీణించిన తమకు ఎక్కువ లాభము కలుగునను ఉద్దేశముతో బ్రిటిషువారు చేయుచున్నారని భారతదేశమున కన్నివిధముల నప్పుడు కలుగజేయు యిట్లును నిరాకరించ వలయునని సభ వారి కోరుచున్నాను.

### సర్ డెన్నిసుబ్రేగారు

విదేశాంగ కార్యదర్శియగు సర్ డెన్నిసుబ్రేగారు బిల్లును బలపరచుచు ఇట్లు జెప్పిరి:—జనతరాయగారు ఉపన్యాసము పదబాహుళ్యమును మూచించుచున్నచోగాని భావగాంభీర్యమును మూచించుటలేదు. ఈ బిల్లును ఆక్షేపించుచు గౌరవ సభ్యులు వివరీకమున వాదములను గావించుచున్నారని. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దురుద్దేశమున కొంచెం చెప్పిరి. భారత ప్రాచీన సాంఘిక నిర్మాణమును విగ్రహించుచున్న సభ్యులను వారిని తరలమగొట్టుటకు ఈ బిల్లు లేబడినది ఈ సాంఘిక నిర్మాణమును విగ్రహించుచున్నచో తమ ఆచర్యముని బోల్లివికుల వ్యవహరవిధానమును ఇట్టిబోల్లివికు ప్రచారము భారతదేశమున వ్యాపించిన మహమ్మదీయ హిందుమతముల కెట్టికే పట్టునో ఉపేక్షించుట. విదేశీయుల తలెంచుచో భారతదేశముపై దండెత్తి వచ్చినను హిందుమతము చెప్పుచెదరక నిలబియున్నదనియు, ఈ కమ్యూనిస్టులను హిందుమతమునకు భేదము లేదనియు రంగయ్యగారు చెప్పిరి. కాని హిందుమతమున కింతవరకు దేర్చు దీని విధానములకు కమ్యూనిస్టులకు కలుగవచ్చు ఆశయ సాటి లేనదిని గుర్తించవలెను. కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములను హిందు ఇస్లాముతములను లాభము కలుగునో భారతదేశమున ఇప్పటికే విచ్ఛిన్నపరచు లెన్నియో యున్నది. హిందుమతమునందు భగవద్దాసు, భూస్వాములకు రైతులకు తగాదాలు, చెట్టలపై నాడలను కార్మికులకు గల విభేదములు ముఖ్యము ఇవి చాలవని కమ్యూనిస్టు విచారణకు విల అశింపవలయునో తెలియవచ్చును. విదేశీయులవాడు ప్రజావారిని వివరించునో కేంద్ర విశిష్టతని యొద్దనుపొవును. ఈ విషయమున ఆపర్యముచేయుట పొడికాదు. ప్రజావారు సోనియలులను విగ్రహించిన కమ్యూనిస్టులను చివరకు ఆసాహకరులైరి తెలియగ నే నేనునల్లి ప్రజావారు సాక్షాదేశమున సి. సి. పూగార్లు జెప్పిరి:—వ్యభాతి సంరక్షణ ప్రధానకర్తయ్యును వాని విచ్ఛిన్నత ధంగము కలుగజేయువారిని సహించుటకు విలులేదు. వారి సంరక్షణకు మేము చేయు కార్యములు ఇతరులకు దునించినను దునించుచున్నను మాకు చింతలేదు.

ఆర్య మూడుగారు బిల్లును బలపరచుచు బోల్లివికు సిద్ధాంతముల భారత దేశమునందు వ్యాపించుటకు అనుకూలావకాశములను లేబుచు పరిశ్రమలను సంక్షించుటకు యిట్టి బిల్లు అసంభవమని జెప్పి బలపరచుచు బదునున్న సమ్యముల సంభవించు నష్టములను వివరించిరి.



పండిత మోతీలాల్ గారి జోషము

ప్రతిష్ఠాపకాధ్యక్షులు, ధర్మక

# ప్రేట్ కౌన్సిల్ మహాసభ

డాక్టరు రామారావుగారి భూమినిస్తు  
తీర్మానముపై చర్చ

నైమిత్తక ఉపసభ్యుల ఎన్నిక  
వచ్చే మంగళవారము జరుగును

(ఆలోచించుటకు ప్రార్థన)

సీమా, సెప్టెంబరు 12:—నేడు మహాసభ అధికార  
తీర్మానములను చర్చించెను.

ప్రభుత్వమున లోకసభముఖ్యత గారి ప్రభుత్వ  
ప్రభుత్వము మొదలగు సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాసాహెబు  
గారు ఆంగ్ల భాషలో నున్నతనిగ నభ్యసించుచువువారిని  
ఆంగ్ల భాషలో చేర్చుకొనరాదని భారతదేశములోని అధి  
కారిలు చెప్పుచుండుటలేదని చెప్పిరి.

భూమినిస్తు నిర్ణయము

డాక్టరు యు. రామారావుగారి క్రింది తీర్మానము నవ  
పొందిరి.

1980 సంవత్సరములవారత కాపసభ్యులచే చేయబ  
డిన ప్రత్యేకపట్టములు లేనిది అసామాన్యములపై భూమినిస్తు  
గాని, పన్నుగాని, పెన్షన్లుగాని, ఫీగాని వేయవలెదు.  
1989-80 సంవత్సరములవారత సానికకాపసభ్యులు దీనికి  
సంబంధించిన చట్టములను చేయవలెను.

ఈ తీర్మానము నుపపాదించుచు రామారావుగారిట్లు  
చెప్పిరి.

బ్రిటిష్ ఇండియాలో భూమినిస్తువిధానము యితర  
అన్నివిషయములకన్న ప్రాముఖ్యత వహించినది. ప్రభుత్వపద్ధ  
తియెడల భారతప్రజలు శ్రద్ధవహించుచున్నారు. ఖండించుచు  
న్నారు. కోపగించుకొనుచున్నారు.

ప్రస్తుత భూమినిస్తు విధానము పూర్వపు పాదము, మ  
హమ్మదీయ సామ్రాజ్యముల కాలముననున్న పద్ధతులమీదనే  
యాధారపడియున్నది. భారత రహితాంగముయొక్క శ్రేయ  
మున కిదితోడ్పడుచు లేదు. రహితముయెడల అపవన్నతము నది  
కలదియున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు చేయదలచు  
కొనిన భూమినిస్తు విలువ కేంద్రప్రభుత్వ మొక్కకానపోవు  
ట అసామాన్య అనుచున్నారు. చట్టసమితియగు పార్లమెం  
టు తప్పని అసామాన్య అనుచున్నారు. ప్రపంచమువారెవరైన  
మి, సాత్వికనిగోధము నెవ్వరుచేసిననీమి, భూమినిస్తు భార  
ముచే భారతీయులు అప్రకృష్టములు కడుచున్నారనట మాత్ర  
ము సత్యము. ఈ య సంతృప్తి ప్రబలుట  
చేతనే ప్రజలు కన్నుల నీ రా  
కరించుచున్నారు. ప్రభుత్వవిధానము బాట్లో తేలికమున  
తీవ్రపరీక్షకు లోబడియుండే అవకాశము గాంచెను.

ప్రభుత్వమువారు బాట్లో అపజయమునలన గుణపాత  
మును నేర్చుకొందురా! కావున జాయింటు పార్లమెంటు రీ  
కమిటీ ఆజ్ఞ ననుసరించి భూమినిస్తువిధానము కాపసభ్యుల  
చట్టముల ననుసరించి యుండవలెనని భారత ప్రభుత్వమువారు  
రాష్ట్రము ప్రభుత్వములను వ్రాసి, తమ నిర్దోషత్యమును ప్రక  
టించవలెనని కోరుచున్నారు.

సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారు

తీర్మానము నెదుర్చుచు హబిబుల్లాసాహెబుగారిట్లు  
మచ్చటించిరి. ఈ విషయములో తప్ప రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల  
మీదగాని, భారత ప్రభుత్వముమీదగాని పెట్టుట వ్యాయము  
కాదు. భూమినిస్తు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి వశముననున్న కాళు  
గాన పన్ను వేయవలెనని, వసూలు చేయవలెనని ప్రస్తుత  
చట్టముల ప్రకారము భారత ప్రభుత్వము రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల  
నా జూపించుట కధికారమేమియు లేదు. భారత ప్రభుత్వ విట్టి  
యొక్క నిర్ణయమున యిందుకు సంబంధములేదు. ప్రతిరా  
ష్ట్ర ప్రభుత్వమున అధికారము చాలభాగము భూమి నిస్తువలననే  
నిడు నున్నది అది తేకమాయన ప్రభుత్వము ప్రభుత్వము. సర్  
సర్వో గా నిర్ణయమును సానిక ప్రభుత్వములు చేయవలెనని  
రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చేప్పిరి. ఏ రాష్ట్రములోనైన నట్టిది బిలకా  
కపోయిన నేమికోవలెన? మొదటగా నిర్ణయించిన రాష్ట్ర  
యొక్క పన్నులను ప్రభుత్వములను అనేకయత్నిములు  
టంగిరెవెన్యూయొక్క అవి రద్దయినవారత రాష్ట్రములకు కొం  
చేను. ఈ విషయమున యిప్పుడిప్పుడే అపబడిన ప్రయత్నములు  
కొనసాగించుచున్నవి. మీ పన్నులలో చాలభాగము విదల  
గాన పన్నుల కింకా తన సమయము. లివిధోపధమువారి  
నిధానముల కొనుసాగించుటకు ప్రయత్నము చాలభక్తుచేయుటకు  
లియు. కానందము చేప్పుటకు తగినసమయమునీ నేను తలచు  
చున్నాను. ప్రభుత్వముగల యత్నములను, వాటికగు  
భాగము గల సామాన్యముల యర్హత యొక అభిభారత సభ  
మీద పెట్టుట సామాన్యమై నా యాభిప్రాయములను డాక్టరు  
రామారావుగారు వివరించుచు, భూమినిస్తు విధానమునుగూర్చి

నేను యిప్పుటిలో చేయగలిగినది జాయింటు పార్లమెంటు  
కమిటీవారి సిఫారసులను కొనసాగించుచు యిందుకులేదు.  
1920 సంవత్సరము నూన్సిలో నేను  
నూ చన ప్రభుత్వమున చేసియుంటిమి.

1928 సంవత్సరములో మరల నేగియుంటిమి. దీనికి జవాబులు  
వచ్చినవి. బెంగాల్ లీమరు రాష్ట్రములలో యావత్కాలమున  
కు నీర్లు నిర్ణయించబడినది గనుక వానిలో తప్ప తక్కిన రా  
ష్ట్రములలో చట్టముల ప్రవేశ పెట్టబడెను. మద్రాసు బొంబాయి  
సంయుక్త రాష్ట్రములు పాంచాలము అసామ్ మధ్యతరగ  
దాలలో బిల్లులు ప్రవేశ పెట్టబడెను గాని ప్రభుత్వమువారికిని  
అసభికారసభ్యులకును అనుకూలభావములేక పోవుటచే నది చట్ట  
ములు కాలేదు. దీనికి నిర్ణయించి అధికారములను అసభికారుల  
కును పొత్తుకుడుటకు కూడ యెట్లు వీలున? మరల భారత ప్ర  
భుత్వమువారు సానిక ప్రభుత్వముల నిరవయమై పోవుట  
చిరి. ఈసారి సాస్మా పరిష్కారము శుకరమునని తలచును.  
ఈ తీర్మానముపై సమితియు తీసికొనవలెనని బలవంతముచేయ  
కుండనని రామారావుగారిని నేను కోరుచున్నాను.

సర్ ఉమర్ హయత్ ఖాన్

సర్ ఉమర్ హయత్ ఖాన్ గారు ప్రతిపాదనకి జవాం  
దాటల వత్తునను వందనము లర్పించుచు, ప్రస్తుత రాజ్యవిధాన  
మును తారుమారుచేయున గనుక తా సాతీర్మానమున కనుకూ  
లముగా లేనని చెప్పిరి.

లాల్ బారాం శరన్ దాస్

లాల్ బారాం శరన్ దాస్ గారు తీర్మానమును బలపరుచుచు  
సాబిబుల్లాగారి వాదములను ఖండించెను. ఎన్నమిది దినముల వర  
కులపై గుంకమును, రాబడిపన్ను కలసి భూమినిస్తుకన్న పా  
చ్చుని యతడు చెప్పెను. భూమినిస్తు రాబడిలో చాలాభాగ  
మని చెప్పట సత్యవిషయమనెను.

గౌ. రామదాసు పంతులుగారు

‘అధికవిధానవిచ్ఛేదము’ నిన ప్రభుత్వమువారి యర్హత  
మొదలగునట్టి తెలియదు. భూమినిస్తు ఒక్క కాపసభ్యుల అధి  
కారమునకు లోబడియుండలేదు. తక్కిన రాబడియంతయు కా  
పసభ్యులచేతుల ననుసరించియే యున్నది ఈ పన్నులను నిర్ణ  
యించువధి సకమమైనదాయని పరిక్షించుట కెవ్వరున్నారు.  
దీక్ష ప్రత్యేకముగా ప్రభుత్వమువారిక విచారణార్హమును  
నియమించురా?

సర్ మాజీ వాదాధ్యక్షులు: ఏదేమనవలెన నట్టి పరిష్కార  
మున్నదా?

రామదాస్ గారు:—ఉన్నది. వస్తు అనిర్ణయము సఘ  
ము (ట్రాన్స్మిక్షన్ కమిటీ) లోనే తీర్చవలెనుగలదు. ప్రభుత్వ  
మువారి విషయమై సరిగా జవాబివ్వకపోవుటచేత వారి నిజ  
మగు సభిప్రాయమును కనుగొనుట కష్టముగానన్నది.

సర్ దార్ సివదేవ్ సింగ్ ఉబరాయి

పాంచాలదేశపు సిక్కులపక్షమున సర్దార్ గారు తీర్మా  
నమును బలపరిచిరి.

డాక్టర్ రామారావుగారు

మహమ్మత్ అబిబుల్లాసాహెబుగారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ  
ములకు జ్ఞాపకము చేసెదనని చెప్పినవిదల రామారావుగారు  
తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

నాయుస్థానములు: ప్రభుత్వపుటాజ్ఞలు

ప్రభుత్వ అధికారములు, పద్ధతులు ప్రభుత్వమువారి  
యాజ్ఞల వలన నున్నవి అట్టి విషయాలే కుండ  
చేయవలెననియు, ఈ యధికార  
ము కాపసభ్యుల కుండవలెననియు మహారాజకంఠగారు ప్రతి  
పాదించిరి. ఉపపాదకుడు కనదా మున్ను రాజ్యవిధానము  
లను వివరించి చెప్పుచు తన వాదమును సమర్థించుకొనెను.

ఇది నమయముకాదు

హోంకార్యదర్శియగు హెయిన్ గారు తీర్మానము సద్ద  
గింనును ప్రస్తుతము ప్రభుత్వ అధికారము రాజాగారి కెట్ల  
య్య పేటెంటులమీద నాధాపడియున్నవనియు, భారత ప్రభు  
త్వమువారు వాటిని మార్చుటకు అధికారము గలిగియున్నార  
నియు చెప్పెను. అఖిలపక్ష సమావేశమువారు గూడ యీత  
లకు పేటెంటులకు కాపసభ్యుల మరీకొన్ని కలపవచ్చునని  
సిఫారసు చేసిరి.

సయ్యుక్త సభ్యు మివివయమునుగురించి యాలోచిం  
చును. కావున నీ యధికారముల నిర్ణయ మార్చుటకు సమయ  
ముకాదు. సయ్యుక్త సభ్యుయెడల నీ వివయమును  
చెప్పెదను.

తీర్మాన మోడిపోవుట

ఉపపాదకుడు, ప్రస్తుతర ముసంగము అఖిలపక్ష  
సమావేశమువారి నిశ్చితకా నామోడించిన సంపూర్ణముగా  
నామోడించకలెనుగాని భాగములు భాగములుగా విడదీయరా  
దని చెప్పెను. అధికతేజ ప్రతిపత్తి సమకాలినితనవారత కార్య  
నిర్వాహకవర్గమువారు నిర్ణయము మార్చినను, కాపసభ్యు మార్చి

నను ఒక్కటే తురి చెప్పెను. ఏలనగా అప్పుడు కాపసభ్యుకు  
కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు బాధ్యులై యుండును.  
తీర్మానము వోయిచున్నట్లుగా వీరిపోయెను.  
ఇతరతీర్మానము లేని యు ప్రతిపాదించబడలేదు.

నైమిత్తక ఉపసభ్యుల ఎన్నిక

సీమా, సెప్టెంబరు 11:— సయ్యుక్త సభ్యులను సభ్యులను  
పాంచాలముచేయుట కేర్పడెనున్న కాపసభ్యుల సభ్యులములో పా  
ల్లాములకు పథవారు ఇద్దరు ముగ్గురు సభ్యుల నెన్నుకొందురుగాక  
యని హబిబుల్లాసాహెబుగారు ప్రతిపాదించెదరు.  
వచ్చేవారము ఈ ప్రతిపాదన చేయబడును.

ఎవ రెన్నుకొనబడుదురు?

సీమా, సెప్టెంబరు 12:—నైమిత్తక ఉపసభ్యులములో  
పాల్లాముల కెన్నుకొనబడుదురు నను వివయమై కాపస  
సభ్యులు చర్చించుచున్నారు. కంకల్ న్ కాండర్ గారు తప్ప  
కుండా నెన్నుకొనబడుదురని వారు తలచుచున్నారు. కవర్టీ,  
శివదేవ్ సింగు, సర్ మొనజీ దాసభాయగార్లు పేరులను  
నూచించబడుచున్నది. ఇంతవరకు మహమ్మదీయుల పేర్లెరు  
ముల పడలేదు. కేంద్రసభ్యులలో 9 మంది సభ్యులను  
ప్రభుత్వమువారి తీర్మానముచేయుటకు. ముగ్గురు నే. కాన్సిల్  
నుండి యుండును. తక్కినవారు భారత కాపసభ్యులనుండి యెన్ను  
కొనబడుదురు.

అధ్యక్షుడు అనుమతించుట

సీమా, సెప్టెంబరు 12:—ప్రేట్ కౌన్సిల్ సభవారు ముగ్గు  
రు సభ్యులను నైమిత్తక సభ్యులనుకు సాంచు చేయుటకుగాని  
ఎన్నుకొనవలె నని హబిబుల్లాగారు తెచ్చిన తీర్మానమును చర్చిం  
చవచ్చునని అధ్యక్షుడు అనుమతించినాడు. మొదట సభవారు  
కొంతమంది తీర్మానముచేసికొని వారిలో ముగ్గురు ఎన్నుకొను  
పద్ధతి నవలించెదరని కాపసభ్యుల మాటలనలన తెలియు  
చున్నది.

ఎన్నికలు మంగళవారము జరుగును

సీమా, సెప్టెంబరు 12:—ప్రేట్ కౌన్సిల్ నుండి ఎన్ను  
కొనబడవలసిన ముగ్గురు సభ్యులను మంగళవారమునా డెన్ను  
కొనవలెనని హబిబుల్లాగారు కోరిరి. వచ్చే సోమవారము చాక  
సభ నాపుడేయుటకు అధ్యక్షుడు సమ్యుతించెను.

## భారత స్వాతంత్ర్యసమితి

భారత కాపసభ్యులు పెక్కుండు చేరుట

సీమా, సెప్టెంబరు 12:—భారత కాపసభ్యుల కాంగ్రె  
సు పక్షమువారు ముఖ్యులు కొందరు భారత జాతీయ స్వాతం  
త్ర్యసమితి యని ఒకసంస్థను కాంగ్రెసులో చేర్చుచుండునట్లు  
సాదించిరి. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మనియు  
యామధ్య నేమియు కాంగ్రెసు కార్యక్రమము మారలేదనియు  
వస్తువుగ దెలుపుటకే యీ సంస్థ ఉద్దేశించబడినది. ఈ సంస్థ  
స్థాపించుటయందు శ్రద్ధవహించినవారు శ్రీ హసన్ యంగారు  
షాఫీ, దావూదు, శేషయ్యగారు, రామ సాయణశింగు, సయ్యుదు  
ముర్తజ, యూ. ఎఫ్. ఇమాన్, డి. వి. చెల్వి, నీలకంఠదాసు, జమ్న  
దాసు మొరార్, ఎస్. సి. మిత్ర, దొంగస్వామి అయ్యంగారు, రంగ  
య్యగారు, ఎల్. సి. చందర్, కె. సి. రాయ, పెరుమాళు కాయ  
దు, అమరనాధుదత్తు, కె. ప్లాస్, వి. వి. శోగయ్యగార్లు ఇంక  
కొందరు చేరుచున్నారు. అ. ప్రె.

## ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, కడప బంగారునగల యేలం ప్రకటన

యాదిగవ కనకరదిన కాకిదాడులు వాణిజ్యమేరకు  
కట్టవలసిన వడ్డీ నోటీసు యిచ్చియు కట్టవలసిన యాక్రెంట్ వివ  
రీకబడినవారి బంగారునగలు యాజ్ఞముతో 1928 సంవత్సర  
ము సెప్టెంబరు నెల 19 తేది బుధవారము మధ్యాహ్నం 12 గం  
టలకు యేలం చేయబడును.

వివరం

సి. జి. 6/14 జి. గోపాలరెడ్డి గోవరము, బుక్కేలం తాలూకా.	
1 కానులండ	19 1/2 రూపాయలు.
1 మొక్కచెక్క (రీ పర.ములు)	16 1/2 "
సి. జి. 6/18 నా రాయణగుట్ట తాలూకా, కమలాపురం.	
1 కానులండ	17 5/8 రూపాయలు.
1 బంగ	161/8 "
1 కడైబాడు	19 "
కడప	సి. రామసుబ్బా, నీలంబు.
20-8-28	





మదరాసు వైద్యకళాశాల

వార్షికోత్సవము అధ్యక్షతవహించిన మంత్రి ముత్తయ్యమడల్వూరుగారు వారి కుడివైపున పర్వమ జనరలు కర్నీలు బ్రాహ్మీలుగారు కూర్చోనియున్నారు. ఎడమవైపున ప్రెసిడెంటు హింగప్పయ్యగారు కూర్చోనియున్నారు. (ప్రె. ఫో. దీ.)



నేత పరిశ్రమ విచారణ సభ

అధ్యక్షులగు మంత్రి నేతురత్నం అయ్యరుగారు మధ్య కూర్చోనియున్నారు పరిశ్రమకాళి దైత్యరు బజాంబాసాపేట గారు వారి ఎడమవైపున, సి. గోపాలయినగారు కుడివైపున కూర్చోనియున్నారు. (ప్రె. ఫో. దీ.)



సుబ్రహ్మణ్యభారతిగారి సాంవత్సరికోత్సవము

దక్షిణదేశ రాజకీయ శాయకుడు, సంఘపంపగర్తయు, గ్రంథకర్తయినగు భారతీస్వామి సంవత్సరికోత్సవము తిరుచి శ్రీనివాసో యివారము జరిగెను. అధ్యక్షతవహించి కొలందెగారు మధ్యలదియున్నారు (ప్రె. ఫో. దీ.)

చెల్లకొ హోయకు ఎన్నికకు పయివకొ కమిషను ప్రతి కూలరాలగు పూరెమ్మ విడ్డోనేకొ కన్యసాటి చేయును. కాని ఆమె జయించదకయిచ్చారు.

మార్కపాచ్చిదేశములకు బోవు శేరపరకల పరిశ్రమ యభివృద్ధియగుటకు, ఓడయజమానులు శేపును తగ్గించిరి. స్త్రీయిట్లు సేటిల్వెంటు, హంకాంగు, జపాకొ, మంగుపేకబోవు పరమ శేపు తగ్గించిరి.

శ్రీ॥ శే॥ లాద్ద రాబర్డుగారు సర్. ఆలివియక లాడ్డి గానక వీనో మట్టామయిచ్చారు. రాబర్డు ప్రభువు మృతుడు. ఆలివియరు గారు బ్రతికియున్నారు. వీనినే మృతశత్రుల చంభా నామనెదరు. ఇద్దరిని ఒకరినాడు ఒకరికి స్వప్నముగ వినించె ను.

శేయాకు ధరనుగూర్చి ఆహార పదార్థములసంఘము వారు విచారణ పురచయిన్నారు.



డా॥ బిసెంటుగారు సర్ శే జ బ నా దూ రు సప్రూ గారు నిన్నుడయము మదరాసు చేరగనే తీయబడిన చాయా పటము. (ప్రె. ఫో. దీ.)



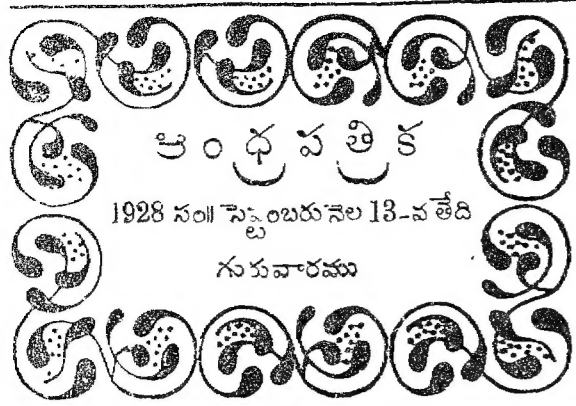
తిరువాంకూరు మహారాజుగారు బాలభట దుస్తులలో నున్నారు.

## ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము, మదరాసు

ప్రకటన

ఆగస్టునెల 28వ తేదీన లక్నోలో జరిగిన వివిధపక్ష చూడకముయొక్క రిపోర్టులు ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యస్థానములోవున్నవి. కాన రిపోర్టు కావలసినవారు మాకార్యస్థానమునకు వ్రాసిన యెడల వి. పి. గా పంపించెదము. ప్రస్తుతము ఖరీదు రు. 1-8-0.

కా॥ నాగేశ్వరరావు, కార్యదర్శి.



## బాల్లివిక్కుల ప్రవాసచట్టము

శాసనసభ

ప్రజారక్షణచట్ట మను పేరబరగు బాల్లివిక్కుల ప్రవాసచట్టము గూర్చి భారత శాసనసభలో కొంత దూరము చర్చజరిగి, పిమ్మట రేపటివరకు నిలిపి వేయబడెను. ఇంతవరకు జరిగిన చర్చబట్టి చూచిన, యిట్టి చట్టమును నిర్మింపవలసిన యవసరము గను పడవలేదు. హోంమంబరగు కేరళాగారు ఎట్టి హేతువులను చెలువజాలకబోయిరి. కల్పితముని ఎంచబడిన యం. యశ. రాయగారి తేఖదప్ప వేరొక ఆధారము గనుపింపదు. బాల్లివిక్కులనువా గెవరో, వారిసిద్ధాంతము తెన్నియో, ప్రపంచము నకు వా రెటుల అవకారులో, హిందూమతమును వా రెటుల ధ్వంసమొనర్చెదరో, మున్నగు సందర్భములు భారతీయులకు బోధపడలేదు. భారత భూమికి స్వపరిపాలన మిచ్చుచో, విదేశీయుల ఎడతామెటుల మెలగవలయునో ప్రజలు నిర్ణయించుకొందురు. వారి తేమమును వారు కాపాడుకొనగలరు. మరియొక నిర్బంధచట్టమును చేర్చుటవలన, హైందవేతరులతోబాటు, హైందవులకు గూడ యిబ్బందిగలుగును. ఈచట్టముక్రిందికి భారతీయులను గూడ దీసికొనివచ్చుటకు వీలుగలదని, శాసనసభ్యులు కొందరు సూచించిరి. ఇండియను పీసలు కోడు, 1813 సంవత్సరపు రిగ్యులేషనుల క్రింద, ఎట్టివారినయినను శిక్షించుటకు ప్రభుత్వమున కధికారముండ, మరల నొకచట్టమును నిర్మించుటకు కఠంబెద్దియో తెలియకున్నది.

భావినసంస్కరణముల కిట్టి ఏర్పాటులు భంగము కలిగించుట సహజము. కావైపు హిందూసంగు బాల్లివిక్కులను అమానుష అనాగరికప్రజలని వర్ణించిరిగాని వారిని వీరెప్పుడు కలిసికొనిరో తెలియదు. బొంబాయి మిల్లుయజమానులగు సర్ విక్టరు నాసూనుగారు ప్రజారక్షణ చట్టమును ఆమోదించుట వింతగాదు. దీనిని ఆమోదింపక బోవుట ఆత్మహత్య యగునని వీరు చాటిరి. కాని లాలో లజపతిరాయగారు చట్టపు అభిమానుల వాదమును సహేతుకముగ ఖండించిరి. ఇట్టి చట్టమును బ్రిటీషు పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశపెట్టుచో తప్పక త్రోసివేయబడును. అమెరికాలో నున్న ప్రవాసచట్ట మంత కఠినముగలేదని లజపతిరాయగారు నుడివిరి. నిందితునికి సమాధాన మొసగుటకు నోటీసు ఒనగబడును. ఇమిగ్రేషను అధికారుల చర్యలను సుప్రీంకోర్టులో ప్రశ్నింప వీలగును. నిందితుడు న్యాయవాదిని నియమించుకొని వాదించవచ్చును. అంతియగాని ఎట్టికారణము చెలువకయే ప్రవాస మంపుటకు వీలులేదని లజపతిరాయగారు ప్రవచనచిరి. శాసనసభవారికి జూపిన ఆధారముల

బట్టి యింత తీవ్రశాసనము గావింపగూడదని వీరు మందలించు చున్నారు. ఇదివరకున్న శాసనము లిందుకు సరిపోవును. పూర్వానుభవము బట్టి శాంత పద్ధతుల ననుసరించి పాటుబడినవా రెటుల నిర్బంధములపాలయిరో ఎల్లరికు విదితము. ఇకముందు గూడ ఏరిపోర్టులనో ఆధారపరచు కొని అధికారులు శిక్షింప వీలగును. ఇకముందు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును ప్రోత్సహపరచుచున్న శ్రీనివాసయ్యంగారిని గాని, పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారిని గాని యీ చట్టముక్రిందికి దీసికొనిరా వీలగునని లజపతిరాయగారు నుడివిరి. రెండవక్లాజు ప్రకారము, “ప్రత్యక్షముగగాని పరోక్షముగ గాని, బ్రిటీషు ఇండియాలో న్యాయముగ స్థాపింపబడిన ప్రభుత్వమును బలవంతముగగాని, దౌర్జన్యము మూలమున గాని, దొంగిలించవలయునని గోరనా తమ” శిక్షకు పాత్రుడగును. సాత్వికనిరోధముగూడ బలవంతము క్రిందికి రావచ్చును. నిర్ణయాధికార మంతయు కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వముపై గలదు. దీనితో జోక్యమునీసికొనుట కెవరికిని హక్కులేదు. ప్రస్తుత పరిపాలనమున కింతనిరంకు శాధికారము నిచ్చుట బనికీరాదని, లజపతిరాయగారు సూచించిరి. అధికారులకు అయిష్టమయిన వారు, నిర్బంధముల కిదివరకు పాత్రులగుచుండిరి. ఇకముందును అటులనే జరుగుట సహజము. నూతన చట్టమువలన డబ్బు దండుగగూడ నగును. బాల్లివిక్కులను ఇండియానుండి పంపివైచుటకు వలయు ఖర్చును హిందూదేశము భరింపవలయును. శ్రీనివాసయ్యంగారు తెలిపినట్లు, బ్రిటీషు కమ్యూనిస్టులను హిందూదేశమునకు రాకుండ నాటకపరపవచ్చును గాని, వచ్చినవారిని హిందూదేశపు డబ్బితో పంపివైచుట అనవసరకార్యము.

ఇదివర కెన్నిదాడులనో హిందూమత మెదుర్కొని నిలచియున్నది. బ్రిటీషు మిషనరీలకన్నను హిందూమత సిద్ధాంతములను నిందించినవారెంతో కరుగలరా? అప్పుడు మిషనరీలపై నేల చర్య దీసికొనలేదు? మిస్ మేయో గావించిన దూషణలు ఎంత యెవ్వాములో చెలువనక్కరలేదు. ఈమె గ్రంథము యధేచ్ఛగ వ్యాపింపజేయబడుచున్నది. ఈమెపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారేల చర్యదీసికొనలేదో తెలియదు. మేయమ్మ గ్రంథము ఆసేతు హిమాచల పర్వతముగల భారతీయుల నెల్లరలో నలజి వుట్టించినది. ఇకమీద బాల్లివిక్కులు హిందూమతమును నిందించుచో, వీరెక్కుడు హానినలుపగలరా యనునది సందేహము. రుష్యాగూర్చి శ్రీనివాసయ్యంగారు తమ స్వానుభవములను తెలుపుచు, అతి సాంఘికవాదులకును పెట్టుబడి దారులకును సమాధానము గుదిరెననియు, క్రైస్తవ దేవాలయములు భక్తులతో నిండియున్నవనియు, మతస్వేచ్ఛ యొనగబడెననియు, రుష్య నులు రాష్ట్రములకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చిరనియు, భాషలను బట్టి రాష్ట్రములను విభజించిరనియు, ప్రాతసాంప్రదాయములను కాపాడిరనియు, మహమ్మదీయులు మాల్దీవ ద్వీప రా మతోపదేశము బడయుచున్నారనియు, కేవల మూఢవిశ్వాసములు గల క్రైస్తవమతమునుమాత్రమే, రుష్యా అధికారులు నిరసించిరనియు నుడివిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారు నూతన చట్టమునకు ప్రతికూలముగ నాల్గు కారణములను సూచించిరి.

గారు నూతన చట్టమునకు ప్రతికూలముగ నాల్గు కారణములను సూచించిరి.

ఇయ్యది నిర్బంధచట్టమగుట మొదటికారణము. ఇదివరకున్న చట్టములకు క్రొత్తచట్టమును కలుపనక్కరలేదని వీరితలంపు. ఇయ్యది జాతిభేదమును గనుపఱచుచున్న దనుట రెండవకారణము. భారతీయులను బెంగాలు రెగ్యులేషను క్రింద ఎక్కుడు కఠిన నిర్బంధములకు లోను జేయుచున్నారు. బ్రిటీషు కమ్యూనిస్టులను మాత్రము మగ్నదతో నవతలకు బంపివైచెదరు. మూడవ కారణము నూతనచట్ట మనవసరమనియే. నాల్గవ కారణము ఇయ్యది దుర్భిప్రాయముపై నాధారపడియున్న దనుట. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును భంగపరచుచట్టములను భారతీయు లామోదింపజాలరు. మిల్లు యజమానులగు సర్ పురుషోత్తమదాసు ఛాకూరుదాసుగారు గూడ యీ చట్టము నామోదింపజాలక బోయిరి విచారణ లేకుండ ప్రవాస మంపు చట్టమును గావింపవలసిన యవసరము తమకు గనుపింపలేదనిరి. ప్రజల ఆర్థికస్థితిని చక్కబఱచుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచో బాల్లివిక్కుల ప్రచారము నిష్ఫలమగునని పురుషోత్తమదాసుగారు తేటపరచిరి. హైందవేతరులతోబాటు హైందవుల కీచట్టమును వర్తింపజేయుటకు కాలమెంతయో పట్టదు. ఛాకూరుదాసుగారు సూచించినటుల బర్మోలీ ఆందోళన సమయమున యీ చట్టము అమలులో నున్నచో వల్లభాయి పటేలు గారిపై నిది ప్రయోగింపబడియుండును. జెం.ఎ.జ్. పూరులో జరుగు సమ్మెకుగాని, దక్షిణ యిండియా రైల్వేసమ్మెకు గాని, బాల్లివిక్కుల ప్రచార మేమాత్రము కారణముగాదని, జ్యోషీగారు అసంధిగముగ వెల్లడిజేసిరి. నిజకారణములనునరసి, వానిని నివారించుచో, కార్మికుల అసంతృప్తి తొలగిపోయెడిది. ఆర్థికదుస్థితివలన, కమ్యూనిస్టుల ప్రాబల్య ముకీతయించునని, ప్రభుత్వముతరపున మాన్ వాటర్సుగారు నుడివిరి. అట్టితరి, ఆర్థిక సౌభాగ్యమును చేకూర్చుటకు ప్రభుత్వమువారేల ప్రయత్నింపగూడద? ఒకరిద్దరు దేశీయుల ప్రచారము వలన, హిందూదేశము చెడిపోవునని దలచుటకన్న, అపోహ వేరుండదు. భారత శాసనసభవారు నూతన చట్టము నామోదింపక, నిర్బంధశాసన నిర్మాణ బాధ్యతను ప్రభుత్వమువారికే వదలిపెట్టెదరని మూహించెదము.

లాండు రివిన్యూ

లాండు రివిన్యూ విషయమై డాక్టరు యు. రామారావుగారు చెచ్చిన తీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారెదుర్చుట శోచనీయము. బర్మోలీ నేర్పిన గుణపాతమును అధికారులొకనుగ్రహించినటులదోచదు. శాసనసభవా రామోదించిన చట్టము ననుసరించి దప్ప మరియొకచట్టము ననుసరించి 1930 సంవత్సరము మార్చికి పిమ్మట, అధికారులు లాండు రివిన్యూను వసూలుజేయగూడదని, డాక్టరు రామారావు గారి తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. లాండు రివిన్యూ చట్టములు 1929-30 సంవత్సరము ఆఖరులోగ, నిర్మితము గావలయునని, రామారావుగారు కోరుచున్నారు. రామారావు



గారి కోర్కె, పార్లమెంటు జాయింట్ కమిటీవారి సూచనల కనుగుణముగ నున్నది. ఇతరకాలము గడచినను, ఏ రాష్ట్రమును లాండు రివిన్యూ చట్టమును అనుకూల సూత్రముల ననుసరించి నిర్మింప కుండుట, మిగుల శోచనీయము. ఇకనయినను, సంవత్సరములోపల నిట్టి చట్టములను తప్పక నిర్మింపవలెనని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములను కోరుట యవసరముగాదా? ఇంతవరకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రములపైనను, రాష్ట్రములవారు ఇండియా ప్రభుత్వముపైనను యాలస్యమునకు బాధ్యతను మోపుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రముల నీ విషయమున బలవంతపెట్టజాలరని సర్ హబిబుల్లాగారు జెప్పట చోద్యము. ఇట్టి చట్టములను నిర్మించుచో, రాష్ట్రములకు ధననష్టము గలుగునని హబిబుల్లాగారు వాదించుచున్నారు. కాని, రయితులకు న్యాయము జరుగుట ముఖ్యమను విషయమును వీరు గ్రహించుట యవసరము. ఇంతకుపూర్వము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు 1920 సంవత్సరమునందును, 1923 సంవత్సరమునందును రాష్ట్రములను చట్టముల విషయమున ప్రోద్బలపరచిరట. స్థానిక ప్రభుత్వములకును, శాసనసభ్యులకును రాజీగుదురనందువలన, చట్టములు నిర్మితముగాలేదట. ఇట్టిసాకు సంకీర్ణించుట దుర్లభము. పన్నుల నిర్ణయము శాసనసభకు వప్పగించుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపనియెడల ప్రస్తుత సెంటిల్ మెంటు పద్ధతులు సాగుచునే యుండును. ఈ పద్ధతులను ప్రజలికమీద నామోదింప బోరని ఇది వరకే వెల్లడియ్యెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు లాండు రివిన్యూ విషయమై మరియొకమారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములను హెచ్చరించినయి వారి హెచ్చరిక యీమారు సఫలము గావచ్చుననియు హబిబుల్లాగారు నమ్ముచున్నారు. వీరి కోర్కెపైని డాక్టరు రామారావుగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. ఇకనయినను రాష్ట్ర ప్రభుత్వములనుకూల చట్టములను నిర్మించుట లాభకరము. ఈలోపుగ రి సెంటిల్ మెంటు వ్యవహారములను మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు మానుకొనుట మేలుగ నుండును.

#### మద్రాసు కార్పరేషను

1927-28 సంవత్సరపు మద్రాసు కార్పరేషను రిపోర్టు ప్రకారము, పన్నులను పసూలు జేయుటయందు చురుకుదనము జాపబడెను. కాని, కార్పరేషనుయొక్క ఆర్థికస్థితి చక్కబడలేదు. అసాధారణ పరిస్థితుల నెదుర్కొనుటకు, గత సంవత్సరముల నిలువధనము నుపయోగింపవలసివచ్చెను. సకాలమున వర్షములు కురియకపోవుటచే, కార్పరేషను నీటికటవు నెదుర్కొనవలసి వచ్చెను. పొరులకు నీటి సప్లయని తగ్గింపవలసివచ్చెను. 1927 సంవత్సరము మేనెల ఒకటవ తేదీ నుండియు వడియ గట్టని నీరును వడియగట్టిననీరుతో కలుపు పద్ధతి విరమింపబడెను. 1928 సంవత్సరము జూను ఒకటవ తేదీ నుండియు నీటి సప్లయ పట్ల గల నిర్బంధములు తొలగింపబడెను. రెడుహిల్సు చెరువులో నీరు క్లోరినుచే శుభ్రము గావించబడి వడియ గట్టబడు చున్నది. 1927 సంవత్సరమున మధ్యకాల

మందు కలరా చెలరేగెను గాని త్వరలో నది సమసిబోయెను. నీటికటవు కలరా వ్యాప్తి పాకీ వాండ్రు సమ్మెలు ఒక్కమారుగ తలపించుటచే కార్పరేషను చాల యిబ్బంది పడవలసివచ్చెను. సగర మరణముల విచారణ సంఘమువారు సిఫార్సు జేసినరీతిని ఆరోగ్యశాఖనుండి కన్ఫర్మెన్స్ శాఖ వేరుజేయబడెను. సగరపు టారోగ్య మింకను దుస్థితియందున్నది. ఇటీవలనే కలరా జాడ్యము చెలరేగెను. పరిశుభ్రమగునీటిని పుష్కలముగ సప్లయ జేసి తగిన డ్రెయినేజీ ఏర్పాటుల గావించవలసిన యవసరము గలదు. చెన్నపురిలోని కన్ఫర్మెన్స్ పద్ధతి మిగుల అవమానకరముగ నున్నది. మరుగు దొడ్లను పరిశుభ్రము జేయు పద్ధతి మారవలసి యున్నది. కాని నీటి సమృద్ధిలేనిది యీ విషయమై మార్పు గలుగజాలదు. మద్రాసు కార్పరేషనుకు మరియొక యిబ్బందిగూడ గలదు. కార్పరేషను వారు తమ కమిషనరును తాము నియమించుకొన లేని దుస్థితియందున్నారు. ప్రభుత్వ నియమితులగు కమిషనరు లెంతటి మేధావులయినను వారు కార్పరేషనుకు గాక ప్రభుత్వమునకు బాధ్యతవహించురు. అందుచే కార్పరేషను వాంఛలు సఫలముగ నమ్మక మేర్పడదు. కలకత్తా కార్పరేషనువారు తమ కమిషనరును తాము నియమించుకొను చుండగ మద్రాసు కార్పరేషను కట్టిపాక్కు నేల ప్రపాదింపగూడదో తెలియకున్నది.

#### గ్రామ పునర్నిర్మాణము

గ్రామ పునర్నిర్మాణ సంఘమువారు ప్రచురించిన రెండు కరపత్రములను కృతజ్ఞతతో స్వీకరించితిమి. మొదటి ప్రకటనము, పునర్నిర్మాణ సంఘమువారి ఆశయములను తేటపరచుచున్నది. స్వప్రయత్న బలమువలన, స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు, ఏర్పాటుజేయుట, యీ సంఘమువారి ముఖ్యద్దేశ్యము. ప్రచారము మూలమున ప్రజలలో ప్రబోధము నలుపుటకు వీరు సంకల్పించిరి. దేశమునందు ఆర్థిక రాజకీయ విముక్తికై పాటుబడుచున్న సంఘములతో వీరు కలిసి బనిచేసెదరు. విదేశ వస్తు బహిష్కారమునకు వీరు పాటుబడెదరు. పలుకుబడిగల ప్రముఖ లీ సంగమున జేరి యున్నారు. వీరెల్లరును సంఘాశయములు సఫలమగుటకై పాటుబడునెడల, త్వరలో నివి పరిష్కారము గాంచగలవు. గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకై ఉపాధ్యాయులెట్లు తోడ్పడ వీలగునో, వి. శ్రీనివాసనగారొక కరపత్రములో తేటతెల్లము గావించిరి. ఉపాధ్యాయులు, ఇతర సాంఘిక సేవకులకు తోడ్పడగలరు. తామె యీ కార్యమున కక్రివంచనలేక నిర్వహింపగలరు. తమచేతికింద శిక్షణ బడయు యువజనులను సేవకై పురిగొల్పగల్గుదురు. గ్రామ జనుల ఋణములను తగ్గించి, వారి ఆర్థికస్థితిని చక్కబరుచుట కవకాశమొత్తేని గలదు. అందుకై ప్రస్తుతస్థితిని గ్రహించి, జనుల యవసరములను గుర్తించుటకు, ఉపాధ్యాయుల కవకాశ మొత్తేని గలదు. జనులకు పారిశుభ్రమును నేర్పవచ్చును. వారినిమిత్రము గ్రామ గ్రంథాలయములను స్థాపింపవచ్చును. అజ్ఞానతీమిరమును పోద్రోలవచ్చును. గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు ఉపాధ్యాయుల కవకాశము లెక్కువగ నున్నను, ఇతర వృత్తులలో

నుండువారుగూడ కృషిసలువ వీలగును. ప్రతివారును తమ ధర్మమును కక్రివంచనలేక నెరవేర్చుచో, గ్రామములు త్వరలో భూతలస్వర్గములు గాగలవు.

#### మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు సవరణచట్టము

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు సవరణచట్టముల కూర్చి సెలెక్టు కమిటీవారు ప్రచురించిన రిపోర్టు నందు, ఎట్టి మతాభిప్రాయముల గల వారినయినను, ఎట్టి రాజకీయాభిప్రాయముగల వారి నయినను, విశ్వవిద్యాలయ సభ్యత్వమునుండి బహిష్కరింపగూడదనియు, యీ కారణముల బట్టి ఏ తరగతిలో చదువుటకయినను అడ్డుగలిగింపగూడదనియు, సూచింపబడెను. ఇది చాల విశాలముగ నున్నది. రాజకీయాభిప్రాయము లెట్టివయినను, సరస్వతీ పీఠము జేరుట కెల్లరును అర్హులనుటకు సందియము లేదు. అనుబంధ కళాశాలల సంఘమును రద్దుజేయుట అనుకూలముగ నున్నది. ఈ కళాశాలలకు, అర్హ ప్రాతినిధ్యమును విశ్వవిద్యాలయ సంఘములందిచ్చుట యవసరము. తమిళ విశ్వవిద్యాలయము ప్రత్యేకముగ నేర్పడిన పిమ్మట, యీ సమస్య దాని యంతటయదియే పరిష్కారమగును.

#### జాతీయపతాకము

జాన్ నీ మ్యునిసిపలుభవనముపై జాతీయపతాకమును స్థాపించుట, అక్కడి మ్యునిసిపలు సంఘమువారి దేశభక్తిని వేనోళ్ల చాటుచున్నది. జాతీయ పతాకమును కాంగ్రెసు కమిటీవారు, మ్యునిసిపలు అధ్యక్షునికి సమర్పించిరి. పతాకము పట్టణమంతయు సకారవముగ నూరేగింపబడెను. మ్యునిసిపలు సంఘాధ్యక్షులు పతాకమును కృతజ్ఞతతో స్వీకరించిరి. జాతీయ పతాకముపట్ల లేనిపోని సందియములజూపి, తీర్మానమును త్రోసివైచిన మద్రాసు కార్పరేషను వారి చర్యకును, జాన్ నీ మ్యునిసిపలు సంఘము వారి చర్యకును ఎంతవ్యత్యాసము గలదో, యూహింపవచ్చును.

#### ఆస్ట్రేలియా: తెల్లవారు

ఆస్ట్రేలియాలో తెల్లవారు నల్లవారిని పీడించుచున్న విధమును రూటరు వార్త తెలుపుచున్నది. దక్షిణ ఆస్ట్రేలియాలో తెల్లవారు తామే "లా" ను చేతబుచ్చుకుని 17 గురు నేటివులను వధించినయి నేటిపు యాచకులకు అన్నమిడుచున్న నొక తెల్లవానిని చితుక బాడిచినయి తెలియుచున్నది. రంగుభేదము శ్వేత దేశములలో తగ్గననుట కాధారము గనుపింపదు. ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారిట్టి యక్రమములు జరుగకుండ ఏల శ్రద్ధవహింపగూడదు?

ఇంగ్లండు ఇండియా వైమానిక ప్రచారమునకు ఖర్చులో కొంతవరకు ఇండియా భరించవలెనని సర్ క్యాన్యూట్ హోడు గారన సిద్ధులొనర్చు వైమానిక సంఘ కార్యదర్శి దానివలన ఇండియాకు లాభముండదుగాన మొదట ఇంగ్లండ్ భరించవలెనని యి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్వయంక దానిని తమకే గావలెనని తీవ్రవాదమునకు బ్రతును తామ వర్తక పరిశ్రమ లాభము లే యుపయోగించమేని ఖర్చును భరించవలెనని.

లండను, సగరమును యభివృద్ధిజేయుటకు రాజోవు శాఖలు సంవత్సరములో 16,000,000 పౌనులను ఖర్చుపెట్టెదరు. ఉన్నవాటిని తీసికేసి కొత్తవాల్సలను జేసెదరు.

# WANTED AGENTS EVERYWHERE

చర్చ వ్యాధులను గురుతుకూడ లేకుండచేయు

## రాధాకృష్ణ

## తామరమండు.

వాడు

అన్ని షాపులలో దొరుకును

V. S. SASTRY & Sons, TENALI, GUNTUR Dt.

## విదేశవార్తలు

### రైతు ప్రదేశము

జర్మనీ ఖాళీజేయవలెననుట  
ర్యూ, సెప్టెంబరు 11:—రైతు ప్రదేశమును ఖాళీజేయవలెనను విషయము కమండం ప్రభువు, బ్రియండు, మల్లరుగార్లు చర్చించిరి.

### జాతిసమితి వ్యయము

తగ్గించవలెను

జనీవా, సెప్టెంబరు 12:—1928 ఆర్థికవత్సరములో ఖర్చు ఎక్కువయినదని లాకరు ల్యాంపుకొగారు విచారించిరి. జాతిసమితి పనికి భంగముకాకుండ ఖర్చును తగ్గించవలెననిరి. ఆ సవరణలకు తగ్గించవలెననిరి. ఇతరులు లాకరు ల్యాంపును గారితో ఏకీభవించిరి గాని ఖర్చును తగ్గించుట కష్టమనిరి. పాలస్సురు నవాబుగారుగూడ విమర్శించుచు ఇండియాకు జాతిసమితివలన ఏమియు లాభములేకున్నను, అపారముగ అందరికం టై ఎక్కువ సొమ్మును భరించుచున్నదని తెలిపిరి. ర్యూ ఆఫీసు యిబడెను, మరల 18 తేదీనీ సభ గూడును.

పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు నల్లవండు వ్యాపారము లో శ్రద్ధను విహించి వ్యవహరించెదమని జాతిసమితి సభలో యభిప్రాయము మొసరిరి.

### బరెన్ హెడ్ ప్రభువు వింధను

#### దీసికొనునా?

ండన్, సెప్టెంబరు 11:—ఎన్నికలకు ముందుగ రాజీనామా నిచ్చెదరా, ఎన్నికలపిదప రాజీనామా నిచ్చెదరా యని బార్నియన్ గారు బరెన్ హెడ్ ప్రభు నడిగెదరటం. బరెన్ హెడ్ ప్రభువు పింఛను దీసికొనెదరాయని రాచకీయ నేత్రుడుగుచున్నాడు. ప్రభుత్వమున నేవతేసి లాభమును బొందుచున్నచో పింఛను దీసికొనవచ్చు, ననుచున్నాడు. ఇదే పార్టీ మెంటు కాసనములలో నున్నది. ఆప్టికను వినబాలకున్న పుడు చాన్సిలరుగ నుండి విరమించినవారు పింఛనులను గ్రహించుట అలవాటు లేదట.

### రైతు ఆక్రమణ

బ్రియండుగారి యువన్యాసము

జర్మను పత్రికలు ఆక్షేపణలు

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 11:—బ్రియండుగారి యువన్యాసమునుగూర్చి జర్మను జాతీయ పత్రికలు తీవ్రముగ ఆక్షేపించుచున్నవి. ద్యూప్టిజ్కాటింగు పత్రిక యిట్లు వాకొడచు న్నుడి. జర్మనీ శత్రువులకు వీరినండి మరలుడు స్వాతంత్ర్యమున వరుల సాధించుడు. ఒడంబడికలను చంపివేయవచ్చు.

వెర్నెయిల్స్ ఒడంబడిక మరలులను కాశ్యతముగ అమలు జరుపుటకు ప్రైంచి యధికారమే చెల్లునటులను ప్రాంచు సంకల్పించుకొన్నదని ట్యూగిన్ జ్యూటింగు పత్రిక దెలుపుచు న్నుడి.

జర్మనీ క్రొత్త విదేశాంగవిధానమును తయారుజేయవలెనని బోయర్స్కా జ్యూటింగుపత్రిక వాకొడుచున్నది.

సోషలిస్టు పక్షము వారి వ్యాఖ్యలతో ఏకీభవించుట లేదనియు ఫ్ర్యాంకో జర్మనీ స్నేహముకొలుపు ఏర్పాటుజేసిన విదేశాంగ విధానములను మార్చబాలమయియు చెబుతున్నది.

### డాక్టరు ముల్లరుగారి ప్రత్యుత్తరము

జనీవా, సెప్టెంబరు 11:—ఆయుధ విస్తరణమునకు తోడ్పడుట కిజాతిసమితిసభకు వచ్చితిమనియు పైనిక నాకాదశములను క్రమేణా తగ్గించవలెనను యభిప్రాయముతో జర్మనీ ఏకీభవించుచున్నదనియు, నేడు యుద్ధము అసంభవమనియు ఇంకను వ్యర్థముగ చేయవలసియున్నను జర్మనీ ఆయుధవిస్తరణమును గావించెననియు జర్మనీ తన పరిశ్రమలను యుద్ధమున కుపయోగించుకొనగలదను నుట నిజమే యనియు, కాని ఏదేశమును ఆయుధముల లేనిచో యుద్ధ మెట్లనియు డాక్టరు ముల్లరుగారు తెలియజేసిరి.

ఫ్యారిస్ లో వార్తాపత్రికలు అన్నియు సాధారణముగ బ్రియండుగారి మాటలను ఆమోదించుచున్నవి. ఆయుధవిస్తరణమునుగూర్చి అంతర్జాతీయమండలి మోసము గావించుచున్నదని ముల్లరుగారు రన్మందులకు బ్రియండుగారు తన జవాబిడిరనియు చెబుతున్నవిగాని సోషలిస్టు పత్రికలు బ్రియండుగారి మాటలచే కెల్లాగు ఒడంబడిక నిరర్థకమైన దనుచున్నవి.

జిబ్రాల్టరులో సోవియటు పై నికులను దిగనీయలేదు. ఓడకప్తానును మాత్రము జిబ్రాల్టరు ఆధికారులు దిగనిచ్చిరి.

మ్యూడ్రికులో రహస్యమును కట్టను బహుచున్నట్లు కనుగొని పోలీసువారు చాలమందిని బట్టుకొనిరి. స్పెయిను రాష్ట్రీయ వట్టణములందుగూడ చాలమందిని అరెస్టు జేసిరి.

### బ్రిటిషు మంత్రివర్గము

మార్పులు

లండన్, సెప్టెంబరు 12:—బ్రిటిషు మంత్రివర్గములో చాంబర్లెను బరెన్ హెడ్ ప్రభుతోబాటు బాల్ఫూర్ ప్రభువు, క్యాబిన్మీర్ ప్రభువు సర్ ఆరెన్ స్టీలు మొట్టమొదట సర్ ఫిలిప్ కన్లిన్ లిస్టరు సర్ విలియం జోయిన్స్ హిక్సుగారుండరటం. అగోగ్యకారణములచే హిక్సుగారు తక్కువ పనిగల యువోగములో జేరుటకు హిక్సుగారు ఆలోచించుచున్నారట.

### కనడాకు వలసపోవుట

(బీముసర్వీసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 12:—ఇంగ్లాండులో వసలేనివారలను కనడాకు బంపుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనిరి. కనడాకు పోవువారలకు ఒక్కొక్కరికి ఒక కే వు ను గూడ రి పాను 15 పీల్లింగులను ఇచ్చెదరు. కనడాలో వ్యవసాయము లాగాని వా రితరతరీత్రములలాగాని ప్రవేశించినవారి కటుంబములను పోషించెదరు. బ్రిటను కనడాకు 2000 000 పసిలేని వారిని కనడాకు బంపగలవని మేకంజీ కింగుగారితో జెప్పరటం. ఆంగ్లో కనడావలన కమిషను సేర్పాటు జేయుటకు ప్రయత్నించెదమని మన్దోవాల్లుగారనిరి.

### రాంజే మగ్గొనాల్లుగారి

నిజ స్వరూపము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—కనడా ప్రభుత్వమువారి చ్చిన విందు పందర్బమున రాంజే మగ్గొనాల్లుగారు, దేశీయ విషయములలో ఏమి భిన్నాభిప్రాయమున్నను ఆంగ్లేయులు ఆ యాపక్షమువారు తమ అందరకును పంబంధించు సామ్రాజ్య విధానములో మాత్రము ఆమోదించి ఆయ్యడి సాగుటకే తోడ్పడెదరు గాని అభ్యంతరమును గలగజేయరాదనిరి. ప్రాతదేశము లోనున్న పక్షము వారే రంగు వారైనను జాతీయ, లేక సామ్రాజ్య సమస్యలనుమాత్రము వారు నిరోధించువారు గారనిరి జామియనుల లాభము నెరయ నిర్లక్ష్యము జేయలేదనిరి. ఏపక్షములవారు అధికారములో నున్నను వారు జామియనుల లాభములను నిరసించ లేదనిరి.

సర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లెనుగారు చాలవరకు ఆగోగ్యమును గాంచుచున్నారట.



### నైమనుగారు రాజప్రతినిధికి

#### ప్రాసినలేఖ

(బీమునర్విను)

లండన్, సెప్టెంబరు 12:—నర్ బాక్స్ నైమనుగారు రాజప్రతినిధికి ప్రాసినలేఖను ప్రత్యుత్తరముగా దిల్లీ సామ్రాజ్య పభా శాఖకుల ప్రకటనమును ప్రేమ్యుత్తరముగా సీమా విలేఖరి ఆమోదించుచున్నాడు. ప్రకటన కార్యక్రమములను నివలించుచు వారికి వినియోగమును నున్నదట. కొంచెము చదువకుండు సంతకముతో సిన వారిలో చాలవకు సమయం లాడుననుచున్నాడు.

దెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతిపాదిత ప్రకటనను సమస్య మరల విచ్చినచో అపరిచితి కావనము దిల్లీ పోవునని మోటిలాల్ నెహ్రూగారు తెలుగుచుచున్నాడు. ప్రభుత్వం కాంగ్రెసు వారందరికీ ఒకటే పంఖ్యాకలతోకరి సామ్యము నిచ్చెదననియు ప్రకటనను సైబాకోమిషనువారు తీర్మానించుట కంగీకరించినదియు దెలుపుచున్నాడు. నర్ బాక్స్ నైమనుగారి లేఖనల అవసరమొదలగుచు పటావంతై పోవుచున్నదనుచున్నాడు.

### నర్ బాక్స్ హిక్సుగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—నర్ బాక్స్ హిక్సుగారు హామీ ఆఫ్ఫీసునుండి సెడరను వార్త లభించునని ఆతడు దెలుపుచున్నాడు.

### అంతర్జాతీయ

#### కారిక కార్యాలయము

ఇండియాలో శాశ్వతసంస్థ నేర్పరుచుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—ఇండియాలో శాశ్వత కారిక సంస్థ నేర్పరుచుట అంతర్జాతీయ కార్యకర్తలనువారు తీర్మానించెదరి. దాక్షిణ్య పి. పి. షిల్ల గారు దానికి అధికతగా నుండురు. ఇండియాకు ఆకస్మాత్తులోనే బయలుదేరుచున్నాడు. కార్యాలయము నేర్పరుచుచున్నాడు.

### అస్త్రసన్యాసము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—అంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాడక బిడంబడిక చాలముండి అయిప్తునుగయించెనని దెలియుచున్నదనియు రాబోవు ప్రారంభ ఆముధ విపత్తన పథకాక లేదని నిర్ణయించులెనని ఫ్రెంచి ప్రతినిధి పాలు బాంకర్లుగాడుగ వీ లేదీ ఆనుకూ ముగించునో తెలియనవుడు అవిషయమై ఎత్తుగొనరాదని కమండం ప్రభువనెను. జర్మనీ ప్రతినిధి నిర్ణయించి తీరవలెనెను.

### నర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లనుగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, సెప్టెంబరు 12:—నర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లనుగారు తాను రాజీనామా సీయలేదనియు ఆరోగ్యముచాల బాగున్నదనియు నవంబరులో తిరిగి విచ్చింపును విదేశాంగమంత్రి పదవిని స్వీకరించెదననియు రూచుటతో దెలిపెను.

### నైమనుగారు కుటు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, సెప్టెంబరు 12:—అల్ఫ్రెడ్ రాజా జురజే కందుట జూచి చరిపాలకవర్తమును విచారణ లేకుండగనే ప్రవాసమున కంపి సమ్మెకు ప్రకటించుటను సమ్మె గట్టింపు. 14 లేదని దేశ ప్రతినిధుల సమ్మెకు ప్రకటించెదట. కాని ప్రభుత్వమువారు పరిశీలకులను స్వాధీనము చేసికొనిరి. చాలముండి అరస్తు చేసిరి.

క్రొత్తగా తేసిన మక్కల దిసిరిసాగుచున్న సమయము మీద సామానును మోయుకూలీలు అంగీకరించెదరు. ఓడలో నడుకులను తింపలేదు. అందరును సమ్మెగట్టిరి.

### భారతదేశ దారిద్ర్యము

గాంధీమహాత్ముని వ్యాసము

భారతదేశ దారిద్ర్యమును గూర్చి ప్రాథమిక సామాన్య హిందూ బ్రాహ్మణులు సామాన్య ప్రజలను పెక్కుమందికి వంతును నాకును వంపిరి. ఆరికవనములందు శేను ప్రత్యేక పంక్తిను చేసియుండునందున నేను వ్రాయవలె ప్రత్యుత్తరములు విమర్శకుకి సంప్రదించుట కాబాలవను నభిప్రాయముతో ఆరికకార్యకర్తలను సామాన్యులను శేనాప్రత్యుత్తరమున కంపిరి. వానికి ప్రాథమిక వక్తిగాడు వెంటనే ప్రత్యుత్తరములు వ్రాసిరి. ఆ ప్రత్యుత్తరములు వ్యాసముల సూచనలను నిగుండుడియలో ప్రకటించబడెను. వానిని చాలముండి చదివి యుండుదురు. ఆ వ్యాసములలో కడపటి వ్యాసమునందు దారిద్ర్యమును తొలగించుటకు ఒకటియగు ఆకునాధనములను నూచించిరి. వానిని గూర్చి యంకజ వివరములను తెలుపుట వసరముని నాకుతోచినది. కావున మరెయొక వ్యాసమును వ్రాయవలెనని నేను ఒకటిగానిని కొదమన్నాను. ఆయన వ్రాసినచో అదిగూడ నిగుండుడియలో ప్రకటించబడును. లేనిచో ఆయనవ్యాసములు ముగిసెనటలే గ్రహించవలెను.

"25 ఏ. డి. క్రితముకంటే ప్రభు భారతదేశమునందు దారిద్ర్యము క్రమముగా పెరిగి, దేశమునందన్ని పంఖములవారు దారిద్ర్యము ననుభవించుచునేయున్నాడుగాని కొన్ని పంఖములవారు దూతమే అభివృద్ధిచుచున్నాడు." అని ఒకటిగాని స్పష్టపరచిరి. 40 ఏ. డి. క్రితము మరొకటిగాని దామనాకు స్పష్ట ఆదాయము 1 నుండి 2.74 వరకును పెరిగినదిగాని దీనితవ్వయము గూడ 1 నుండి 8.78 వరకును పెరిగింది. కావున 40 ఏ. డి. క్రితముకంటే నిపుడు దేశమునందు 2/7 వంతున దారిద్ర్యము క్రమముగా పెరిగింది. దానిని తగినట్లుగా అవాంఛితు పెంచులేదు" అని ఒకటిగాని వ్రాసిరి.

ఈ దారిద్ర్యము కలుగుటకు ఒకటిగాని ఆరుకారణములు కలసియున్నవి. ఇందు మొదటికారణము అత్యధికసాఖ్యాకులను వ్యవసాయదారులను వ్యవసాయభూ పనులను ప్రభుత్వం యితుపనిలేకపోవుటయేనని ఒకటిగాని వ్రాసిరి. ఒకటిగాని వ్రాసిన ఆరుకారణములలో యిదియొకటిమాత్రమే మూలకారణమనదగును. తక్కిన అయిదును ప్రధానకారణములు కావలవు. విదేశీయులు ముందేశమునుండి ధనమును గడించు కొనిపోవుటగూడా నొకకారణము. ఒకటిగాని వ్రాసియున్నాడు విదేశీయులు ముందేశమునుండి ధనము గొని పోవుచుండుట దేదోయొక విధముగా మాత్రమే జరుగుచుండుటలేదు అది కొలనుగుణ్యముగా ననేకరూపములతో జరుపబడుచున్నది. ప్రపంచము దిడిపెం కెన్నడును యెవరునుగూడ జరుగనిది. విదేశీయులు ముందేశమునుండి ధనమును గొనిపోవుట కవకాశమును కలిగించుటకే విదేశ ప్రభుత్వమువారు బుద్ధిపూర్వకముగా నొకటిగాని, నేన, నాచెయిలు, యినువదారులు, ఆదాయము మున్నగు కాఖల నేర్పరచియున్నాడు. ఈ దోపిడి నిర్మోహముగా జరుగుచున్నంతకాలమును ముందేశమున కీదారిద్ర్యము తొలగదు. దాదాభాయి నాకోటిగాని దీనికి దారుణమును దోపిడియును సార్థక నాచుమిదిరి, ఈదోపిడి జరుగుచున్నంతకాలము రాట్టులులనుగాని మరేసాధనములనుగాని దేశీయులందరు అలవలించిననుగూడ యీ దారిద్ర్యమును పూర్తిగా తొలగించబడవు. కావున యీ దోపిడిని నివారించుటకు సాధనమును కనిపెట్టుట ప్రధానకార్యమైయున్నది. (నిగుండుడియ 6-9-28)

### నర్వపక్ష సమావేశము నివేదిక

3 వ కూర్పు

అలహాబాద్, సెప్టెంబరు 12:—భారత కాంగ్రెసు సమావేశమునందొక్క యిట్లు వ్రాయబడుచున్నాడు:—  
నర్వపక్ష సమావేశమునకు నివేదిక మూలముగా వ్యవహారములు, మొత్తముమీద యెక్కువప్రభుత్వం కొనుగోరు కాంగ్రెసు కార్యాలయమునాకి ఆలహాబాద్ ప్రాసి అప్పించుకొనవచ్చును. విదేశీయులు గావలసినవారు "లిడరు" ప్రతిపాదనకార్యాలయము అలహాబాద్, లేక పీఠం కంపెనీవారి, ప్రత్యేకముగా గ్రంథవిక్రయశాలలకు వ్రాసి బిడాయవచ్చును. (ప్రతిపాదన)

వెటెరినరీ డిపార్టుమెంటు

(ప్రభుత్వ ప్రకటన, 4-9-28)

ఈ రాజధానిలో నిమిష వెటెరినరీ డిపార్టుమెంటు హెచ్చు ఇక నుండనుండి "మద్రాసు నిమిష వెటెరినరీ డిపార్టుమెంటు డైరెక్టరు" అని పిలువబడవలెను.

### మద్రాసు కార్పొరేషను

1927-28 పరిపాలనానివేదిక

1927-28 సంవత్సరపు మద్రాసు కార్పొరేషను వరీపాలనానివేదిక ప్రచురింపబడినది. ఆనివేదిక యొక్క ముఖ్యాంశము లీ క్రింద పంక్తిగా వ్రాసబడినది.

2. ఆస్తిపన్నులు వసూలు చేయుటలో చాలవర కలిగి వృద్ధికలిగెను. పూర్వము నూటికి 83.4 వసూలు అగుచుండెను. 1927-28 లో నూటికి 90 వసూలు కాబడెను.

3. ఆస్తిపన్నును నూటికి 17 నుండి 18 1/2 వరకు క్షింపబడితే కార్పొరేషను రాబడిలో యా 50000 లు తగ్గినవి అయ్యెను. అందుచేత గతసంవత్సరము కంటె ఆరికనీటి బాగుపడలేదు.

4. సీనియర్ స్కూలు (బోయ్స్) యొక్క యా 81000 లు యీసంవత్సరము వచ్చెను గత సంవత్సరము 75100 మాత్రమే వచ్చెను. ఇవిబహిరంగ కలముల నుంచి వచ్చెను. గత 81 సంవత్సరములందును ఇంత అధిక మొత్త మెప్పుడు. రాలేదు.

5. నిర్మూలన ప్రాథమిక విద్యను 23 వీధిపాలమునకు కార్పొరేషను చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు 1928 జనవరిలో అంగీకరించి, 6 బాయిల వాతకాలము 11 బాలికా వాతకాలము ఇదివరకు తెరువబడినది. ఇకముందు 24 బాయిల వాతకాలము 29 బాలికా వాతకాలము తెరువబడవలసి యున్నది.

6. ఢిల్లీ కార్పొరేషను కలముల 14.11.27 లేదీ 28 గరు వీధులలో తెరువబడినది. ఇక్కడిందు 115 గరు పురుషులు 32 స్త్రీలు గలరు.

7. 29-10-27 లేదీ కార్పొరేషను సభవారు వర్తపు నీటిని తొలగించుటకు గురించి యోచించిరి. ఈవిషయమున వ్రాసులను తయారుచేయుటకు యా 8000 కాంక్షను చేయబడినది. రికార్డులు తయారగుచున్నవి.

8. నీటిపంపులను అధికము గావించుటకుగూర్చి విచారించుటకు ఒక ప్రత్యేకసంఘ మేర్పడినది. తంబరపాకం ఆంకట్టు గుర విడిబుగావించుటకు ఆంకట్టులో నగలు కార్పొరేషను వారు భరించెదరని ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయబడినది.

9. పాయఖా వాలను ఉన్నచోట్లను అభివృద్ధికరముగ చేయుటకు కమిషనువారు గావించిన మూలము కార్పొరేషనువారు 22-7-27 లేదీ సభలో పంకికరించిరి. 10-8-29 బడ్జెటులో నీవిషయమె యా 18,000 లు కాంక్షను కాబడెను. ఇందులో ఒకటి ప్రత్యేకముగ ప్లమ్ బోలు లెట్టింగుకే కాంక్షను గావించబడినది.

10. వర్షపు కార్పొరేషనుల కుటు చుట్టూను కట్టుటకు యా 12,000 లు కాంక్షను గావించబడినది.

11. కార్పొరేషనువారి లా రీల మరమ్మత్తులువానికిలయం పెట్టించుకొనుట మున్నగు పనులు ప్రోత్సహింపవలసిగా చేయుచున్నాడు.

12. 4-5-27 లేదీ కార్పొరేషను సభవారు 10 లక్షల యా పన్నులు అప్పుపుచ్చుకొని గుడి సెలను అభివృద్ధి చేయుటకు సత్ప్రయోచించిరి. అందుమీద పన్నులనుమీద పెంచుటకు నిశ్చయించిరి.

13. నగరమున మరగములను గురించి విచారించుటకొక ప్రత్యేక సంఘ మేర్పడినది. ఈ విషయమున కార్పొరేషనువారు గావించిన తీర్మానములను నమలులో బెట్టుటకు సాధ్యమైనంత సామ్యము కాంక్షను చేయుమని తీర్మానింపబడినది.

14. ముంబై శాసనసభ యొక్క ప్రత్యేకముల అమృతమువలన యా 97,000 కార్పొరేషనుకు వచ్చును.

15. కీటికంపులు గత సంవత్సరము వన్న లేదీ సంవత్సరమున కరముగ జరుగుటలేదు. 1919 లక్షల స్కాలర్లనుండి 13 లక్షల స్కాలర్ల వరకు సప్తము క్షింపబడినది. 1-5-27 లేదీనుండి పనియగట్టిన నీరును పనియగట్టిననీరును కలుపుటలేదు. 1-6-28 లేదీనుండి నీటిపంపులు బాగుగా జరుపబడుచుండెను.

16. 1927 లో వ్రాసినవలన కలరా ప్రారంభించెను. దీనినివేయుటకు తగినచర్యలు సమపాదించెను. రిఫిన్సింగునుడియం, కార్పొరేషను డొమిథాలయములు రాత్రిబండ్లు కేకవియించబడినది. 45 దినములలో కలరావాస్తవ్యము యా ప్రమాదము బడినది.

17. 1927 ఆగస్టులో కుప్పనాంత్రి సమ్మెగట్టుటకు చాల ఇబ్బందులు కలిగెను.

18. పిల్లలమోర్యాగిదీ సంఘమువారి సూచనలను గురించి ఆరోగ్యశాఖనుండి పిల్లలనువృద్ధులు పంపిస్తామనియును చేరుచేయబడినది. ఈసంగతిని కుప్పనాంత్రి సమ్మెకు ఈసంవత్సరము ఏప్రిల్ 15లో సమ్మెగట్టిరి. పిల్లలనుగూర్చి చర్యలను కార్పొరేషనువారు బలపరచి, ఇప్పుడు పనియగట్టెము కాంతిముగ నెరవేరుచున్నది.





కలకత్తా, సెప్టెంబరు 18:—సయ్యసు కమిషనువారు  
 ౯ వూ చంపుముతోగలసి పరివ్రజించుటకు వీలగుట్లు ప్రస  
 శస్త్రములను కొందరు కార్మికసాయకుల జేయఁచున్నారని  
 పార్లమెంటుకు తెలియవార్చినదైను. (క్రీ. ప్రెసు.

## మచిలీ పట్నం

(ఒక విలేఖరి నుండి)

కృష్ణా కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకు

సంపాదకులు: కృష్ణా కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని ప్రాముఖ్యత పొందినదని వేరగ చెప్పవలసివచ్చింది. కృష్ణా కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఒక భవనము కొనసాగించి అక్కరలేదని అని ప్రకటించి పనులను భంగపాటు పట్టాభి వీకారానుభవము వారి యజమానుల బంధుమిత్రులగుట, భాగ్యవంతుల పట్టాభి, ఎట్లా అటు లేనేమి. ఇట్టివి కొనసాగించినదిగా తీర్మానించి ప్రకటించి రంగ యజ్ఞశాయముగా మేడ కొనసాగించి ప్రయత్నించుచున్నది. ఇంతలో, కొంతమంది బ్యాంకు భాగస్వాములు ఒక మహాజను కియార్లచేసి, బిల్లింగు కో నాలా అక్కరలేదని ఆను విషయము బట్టి, ముందుగా ఒక ఆవశ్యక సాధారణ సభ మివలదినదిగా సెలెక్షన్ గా రికేర చేసిరి. ఆసభలో బిల్లింగు కొనసాగించినది తీర్మానించినది తదుపరి, బ్యాంకు భాగస్వాములు ఇద్దరు ఉపదేశించి జగన్నాథరావు, కా. పద్మరాజులను యజమానులు, డిస్ట్రీక్టు మేనేజరుగార్లు, పాలకర్లును వారు, తగిన బ్యాంకు యజమానులగుట మేడ కొనసాగించినది ఒక దావావేసిరి. మనవలు గారు, కేసు వారుల వత్తుమునీ, బిల్లింగు ఫండులో, ఎంతవేరే ఫండు, అంతవరకే ఖర్చుపెట్టవలెనని అంతకుమి చిట్టా పెట్టి బిల్లింగు కొనసాగించినది ఇంజనీరుకూడా నిర్ణయించిరి. రంగయ్య శాయుడుగారు, ఇటీవల, పూర్వ బ్యాంకు ప్రెసిడెంటు, కె.కె.టి. వైదానాలో వారులను ఉపయోగించి జగన్నాథరావు, కా. పద్మరాజులను యజమానులగా వర్తమానము, తన భవనమునందు కొంటేనేరని తేలియెలల సమక వారు ఖరీదుకొన్న మొత్తమునను, ఇప్పుడు ఇతరులకు అమ్మి తే వచ్చే మొత్తమునను తుండే, లేదా నష్టయాకేదా ఇప్పించవలసినదనియే దావావేసిరి

## బందరు (స్వకీయవిలేఖరి)

కృష్ణజయంతి ఉత్సవము

10-9-28 ఈ సంవత్సరము ధర్మకమలంబారి కృష్ణ జయంతి ఉత్సవములు 8-9-28 తేదీన పురాణం నూతనాస్త్రీ గారి నూతన భవన యజమానులతో ప్రారంభమైనది. మొదటి రెండుదినములు వ్యయమును దోర్లడ వెంకన్న సోదరులు భరించి, ముప్పులవావిలేవారు యితర వ్యయముల విరివిగా సహాయము చేయుచున్నారు. కృష్ణజయంతి ఉత్సవములు జయరథముగ ప్రారంభించి జనప్రబుడితయే ప్రథమపర్యాయము. సర్వము సారికథలు పురాణకాలక్షేపములు, కృష్ణలీలలు మున్నగు ప్రదర్శనలు జనరంజకముగనున్నవి. నూతనాస్త్రీగారి విశాల ఆవరణ నునందు ప్రత్యేకపండితులు విద్యుద్దీప్తములు యేర్పాటు చేయబడినవి.

మతవిషయిక ఉపన్యాసములు

ఓంకర లక్ష్మీకృష్ణసోదరులతో వైశ్యవమాజ భవన మన ప్రతిపంశవారిము తేనవారము బ్రహ్మశ్రీ ముదిగొండ బుచ్చయ్య లింగ అయ్యవార్లంకార మతవిషయిక ఉపన్యాసములు నొసంగుచున్నారు.

మ్యూసిసిపల్ యెన్నికలు

ఈ సంవత్సరం యెన్నికలలో మూడువిధముల కూడ రెడ్డి అచ్చయ్యగారునే మాజీటి నగరపాలకాధికారిగా ఉండగా, రెండవవార్డుకు మాజీటి నాగయ్యగారు 11 వ వార్డుకు అడపా నుబ్బారావు శాయుడుగారును వంద వార్డుకు కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్యగారును ప్రకృత్యర్థము లేక నే ఎన్నుకొనబడిరి. శాయుడుగారు వార్డు యెన్నికలో తొలి పోటీ జరిగినది. ఆ యెన్నికలో నీక్కిందిధర్మగ వోట్లు వచ్చినవి.  
 వడ్లమహ్మదీ కుశాలామయ్యగారు 125  
 దినసహి నం లహూయంత : పుగారు 45  
 మైలవరపు గాకేశ్వరరావుగారు 15

కుశాలామయ్యగారు రెడ్డుకొనబడిరి. 9 వ వార్డు యెన్నికలో కొల్లివర రమణయ్య శాయుడుగారు అడపరతి కవున్సల రంగనన్న దినసహి నానుంతురావుగారిని వోడించిరి.

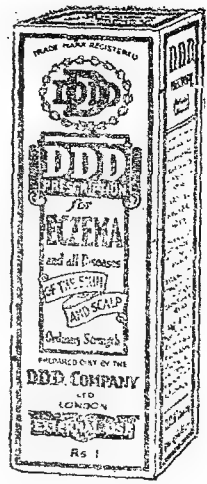
విరాళము

మాజీటి డాక్టర్ మేజర్ కొత్తి వెంకటరమణరావుగారు తేదీన రెడ్డియము కట్టుక రు 1000/- విరాళము నొసంగి యున్నారు.

శ్రీ కళ్యాణానందస్వామి

బందరు శ్రీలక్ష్మీవరసింహ వైశ్యవమాజువారు 8-9-28 తేదీన పథయందు యాక్రించి తీర్మానమును గావించిరి.

Skin Sufferers



డి. డి. డి. ఔషధ నిర్ణయము.

డి. డి. డి. ఔషధము, యెగ్జిమా, ప్సోరియాసిస్, ఊదకాళ్లు, కఫము, నిక్కాక, తగుర, తీబగిడి, వరులు మొదలగు చర్మవ్యాధులన్నిటికి అమూల్యమైన నివారిణి. వైపుందు పూతలెల్ల, నూత్నరంగధములు పూటలు లేవ్వు మరెట్టిలాభకారిగాదు. డి. డి. డి. యితర వందల మందిగా గట్టిగానుండక బంగారువర్ణము గలిగిన ద్రవముగానుండి, కోమరరంగధముల నుండా కేరములోని కింకి, అందును వివృతములైన పురుగుల దబుగొట్టి, చర్మమును సుద్రముగాను, మెత్తగాను, ఆరోగ్యముగా నుండునట్లునర్చును. విరోపాదేశమును ఘనవైద్య శిఖా వలులందరు యెగ్జిమా మొదలగు చర్మవ్యాధులను డి. డి. డి. నే నిర్ణయించుచుండిరి. డి. డి. డి. వెంటనే ఉపశమనము గలిగించును, కేవలము లేకుండా పూర్తిగా నయమొనర్చును నేడే దీని ప్రభావమును పరీక్షింపును.

**D. D. D. PRESCRIPTION**

ఇది ఎల్ల చోట్లను, కెమిస్టు లందరినందను రు. 1. నెలకొరకును, నేడే ఒక సికాను కొని నేటినుండియే ఆరంభించును. మరియు డి. డి. డి. వల్లుకుకూడ పరీక్షించి చూడును. నెల రు 0-12-0.

Solely by Spencer & Co., Ltd., and W. E. Smith & Co., Kardyl Buildings, Mount Road, Madras.

“శృంగేరి శ్రీవిమానాశ్రమ శ్రీపీఠముపేరగు జగద్గుర శ్రీకళ్యాణానంద భారతీయతాచార్యస్వామి అనేపేరు పెట్టుకొనిన గంటి కామయ్యగారి తరపున ప్రయత్నము కేకటరపరిమి నారాయణరావుగారు బందరు శ్రీలక్ష్మీవరసింహ వైశ్యవమాజువారికి 9-7-28 తేదీన ఒక శ్రీచుఖమును పంపియున్నారు. పదడు శ్రీచుఖముపై సంతకము లేనందున శ్రీచుఖమును సంతకముతో పంపవలసినదిగా పదరు గంటి కామయ్య తరమి నారాయణరావుగారు రిజిస్టర్ నోటీసులు యిచ్చియున్నారు. రిజిస్టర్ నోటీసులు పుచ్చుకొని యంతవరకు జవాబుయిచ్చి యుండలేదు. కాన వారి దైర్యసాహసములకు అప్రకృష్టమైనది. పదరు శ్రీచుఖమును బుట్టచుఖము చేయడమైనది.”

## ఆదవాని (ఒక విలేఖరి)

ఆదవాని ఖాదీవస్త్రాలయ ప్రారంభోత్సవము

ఆదవాని కో-ఆపరేటివ్ బుక్ షాపు ఒక అగ్రశ్రేణి ప్రయత్నం. ఖిసేవర పుగారు తమ బ్యాంకు ప్రకటించి నెన్నుకొనబడినప్పటినుండి బ్యాంకు తరపున నొక ఖాదీవస్త్రాలయము నేర్పకపరచినది చాలా క్రోధపరిచి దైర్యం కల్పించి యా తీర్మానము నామోదించి తేదీ. బొంబాయినుండి యీ తిరుపూరునుండి శ్రేష్ఠమైన పజరకముల ఖాదీని తెప్పించిరి. ఈ నెల 9 వ తేదీన శ్రీయత తారాపాథరావుగారు ఖాదీయద్యమమును గురించియు ఖాదీయపరిణామమునుగురించియు ఒక విపులముగా నుపన్యసిరి. తర్వాత ఖాదీవస్త్రాలయము వారిచేతనే తెలుపబడెను. సచ్చివ సభ్యులందరు చాలా ఎంకోష గుతులతో విక్రీణి (పేసుతో) నుచురు. 200-0-0 ల ఖాదీని కొనిరి ఈ గ్రామము బల్లారిజిల్లాలో గొప్పకాలాక యొను గొప్ప దుకాణ్యపారస్థలమైనది నివల ఖాదీప్రచారమే యుండలేదు. శ్రీయత ఖిసేవర పుగారు చేపడి కృషిచే ఈ యద్యమును పెంపొందించెన సమ్యకముగా. వారికి సర్వేశ్వరుడు తోడ్పడుగాక.

ఆదవాని, 8-9-28 ఆగస్టు నెలలో కొన్ని కుంపరవానల తప్ప గొప్పవర్ష మొక్కలైనను వడలేదు. మూడుదినములనుండి ఎడను మొడుగా గాయచున్నది. వైరు వాడి చున్నది. ప్రతి విత్తము పూర్తిగాపడలేదు. గ్రామములో వైఫల్యమే జ్వరములు ప్రారంభమగుచున్నవి. సర్కారు డాక్టర్లకి గాక వైదేలు ప్రాప్తివనర్థం సహా కోలులను చూచుటకు విరామములే యున్నవి.

మునిసిపల్ క్రొత్త హైస్కూలు

ఈ హైస్కూలుకు మునిసిపల్ వారు గాక పక్కాద వారు ఆర్థికంగాను రు 42000 లిచ్చెదమని వాగ్దానముచేసి యున్నారు. ఇప్పటికి ఒకటిన్నర సంవత్సరములకు ముందే పునాదులు క్రెవ్వబడెను. అప్పటినుండి నేటివరకు పనిజరుగుచుండినను కాకాక్రిటువనిమగియలేదు. గోడలు భూమిమట్టును నింకను చూడలేదు. పనినిండా ఆలస్యదశలోనున్నది. కారణము తెలియకున్నది. విధించిన కమిటీవారు కంట్రాక్టరును తొందరపెట్టి నగాని వనలు జరుగనని తోచుక. ఇటీవలిగ పనులుజరిగిన, ముందు పనిసంవత్సరములైనను హైస్కూలుపని ముగియవాలదని తోచుచున్నది.

వరహాలు

ఆదవానికి 25 మైళ్లదూరమున హన్మొల్లి అట గ్రామముగలదు. అక్కడ వకరెడ్డి గారు ఇంటినినిర్మి కట్టుచుండగా బువారులు క్రెవ్వబడు ఒకచోయవారికి ఒకకుండెను బంగారు వరహాలు నుచురు 2500 రూపాయల కిమ్మత్తుగలది చిక్కెననియు, వాడు ఆధనమును దాచుకొన్న కుక్కయెత్తిరి, వారిని తెలిపించిన వారందరికి దోకల్లతో వరహాలు పెట్టెననియు కడతటికి వారికేమియు విగలలేదనియు తెలియవచ్చెను. ఈవార్త రి:న్యూ ఉద్యోగములకు తెలియగా వాకాగ్రామమునకు జల్లి యాచోయవారిని నిరపురే, వాడుచెప్పిన స్థలములను జల్లుచేయగా వరహాలకరిగిచి చేయించిన బంగారవగలు, 200 వరహాలు అంతు రే లేక 6 శేరుకూరలకు సామ్యము, ఆదవానికి తీసుకొనివచ్చియున్నారు. హన్మొల్లి రెడ్డియు కరణము పన్. పెండులో నుంచబడిరి. ఆదవానిలో బంగారు నెండివ్యాపారము చేయవర్తకలో కొందరి లెక్కలు పెట్టుచేయబడెనని తెలియచున్నది.

5000 బ్రిటిషు పాకలాలందు వాయువాగ్ర సభలన్నము.

సత్య హరిశ్చంద్రీయము (5-వ కూర్పు) 1-0-0

సాత్రాజిటీయము (శృంగారశకు) 0-12-0

(శ్రీకవితాకళానిధి బలిశేషల్లి లక్ష్మీకాంత కవి) చిత్ర మాధవ నాటకము

(Comedy of errors) 0-8-0 (వర్తకులకు కమిషను) సుబ్రహ్మణ్యభాగవతులు,

12, పిలాతోపు మైలాపూరు, మద్రాసు



# శ్రీ కన్యకావరవేశ్వరి దేవస్థానము లాటరీ, కుంభకోణము

టిక్కెట్టు వెల రు 1-0-0, ప్రధమ బహుమతి రు 5,000

మొత్తపు బహుమతులు 3886

బహుమతులుగా యివ్వబడు సొమ్ము రు 33,000

1928 వ సంవత్సరము నెవ్వంబరు 30 వ తేదిలో టిక్కెట్లు ఆమ్మకము ఆపబడవు  
షరా:—30-9-1928 తరువాత పంపబడు రసీదులు లాటరీయందు చేర్చబడవు.

ఈలాటరీ టిక్కెట్లు కొని ప్రోత్సహపరచిన వేలకొలది వైశ్యవ్రముఖులలో కొందఱు  
ఈ దిగువ ఉదహరింపబడినవి. మిగత వేర్లు దరిమల ప్రచురింపబడును.

కుదాసు

- శ్రీయుత స్వామి వెంకటాచలం సెట్టిగారు. ఎం. ఎల్. సి.
- ,, రావుబహదూరు సి. వరదరాజు సెట్టిగారు
- ,, తాతా నాగయ్య సెట్టిగారు
- ,, బైసానికృష్ణయ్య సెట్టిగారు
- ,, లక్ష్మూరి శంకరనారాయణ సెట్టిగారు
- ,, సి. తిరువెంగవత్తూర్ సెట్టిగారు
- ,, ఎ. ఛెల్వపిళ్ల సెట్టిగారు
- ,, ఆకారపుచిన్నయ్యవారి కుమార్లు
- ,, రావుబహదూరు వి. రంగనాథం సెట్టిగారు
- ,, వాసా వరదయ్య సెట్టిగారు
- ,, ఆలత్తూరు నాదముని సెట్టిగారు
- ,, వి. కనకయ్య సెట్టి అండు నన్న
- ,, వి పెరుమాళ్ల సెట్టి అండు నన్న
- ,, సూరిసెట్టి ఆళ్వారు సెట్టిగారు
- ,, ఊరా శ్రీరాములు సెట్టిగారు
- ,, రా. బి. పొత్తూరు అయ్యన్న సెట్టిగారు
- ,, కె లక్ష్మీనారాయణ సెట్టిగారు
- ,, కలివి సుబ్బరాయ సెట్టిగారు
- ,, రావుబహదూరు సూరలక్ష్మీనారాయణ సెట్టి
- ,, తవ్వ ఉడయపల్ల సెట్టిగారు
- ,, వట్లం శేషయ్యగారు
- ,, పసుమర్తి కన్నయ్య సెట్టి అండునన్న
- ,, ఉమ్మడి గురుస్వామి సెట్టిగారు
- ,, వట్లం గోపాలసెట్టిగారు

వెంగళూరు

- శ్రీయుత॥ మొగలి వెంకట్రామయ్య సెట్టిగారు
- ,, తల్లం సుబ్బరాయ సెట్టిగారు
- ,, పట్టాభికృష్ణయ్య సెట్టిగారు
- ,, కొమార్లముని సుబ్బయ్య సెట్టిగారు
- ,, పి ముద్దురామయ్య సెట్టిగారు
- ,, ఇండియన్ బ్యాంకులోరిమార్లు
- ,, డి వెంకట్రామయ్య అండు నన్న
- కోయంబత్తూరు
- ,, టి కృష్ణ సెట్టిగారు
- ,, ధనకోటి బాలసుబ్రహ్మణ్యం సెట్టిగారు
- కడపజిల్లా
- ,, కొప్పరపు సుబ్బయ్య సెట్టిగారు
- ,, టంగుటూరు నేతువీరన్నగారు
- ,, కామిసెట్టిలక్ష్మీనరసయ్య సెట్టిగారు
- ,, దేవతిపిచ్చయ్య కొండయ్యగారు
- ,, రావుసాహేబు కామిసెట్టి వెంకటేశం సెట్టిగారు
- ,, పేరూరి పెద్ద వెంకటసుబ్బయ్యగారు
- ,, పి శేషయ్యగారు
- ,, పీత్తి రాఘవయ్యగారు

ఏలూరు

- ,, మోతె నారాయణరావుగారు ఎం ఎల్ సి
- ,, మోతె గంగరాజుగారు
- ,, మాతేటి వీరభద్రరావు అండు నన్న
- ,, నల్లూరసింహంగారు
- ,, పసుమర్తి పురుషోత్తంగారు
- ,, కందులరామయ్యగారు
- ,, మోతె వరసింహారావుగారు
- ,, మోతె కృష్ణారావుకాట్లగారు

వేలూరు

- శ్రీయుత॥ వి. వి. అండునన్న
- ,, సెట్టి రామయ్య సెట్టిగారు
- ,, చిన్ని రామస్వామి సెట్టిగారు
- సేలం
- ,, కుర్చి సుందరం సెట్టి అండు నన్న
- ,, సి ఆర్. బాల నాగమయ్య సెట్టి అండు నన్న
- ,, డి. పి. చిన్న కృష్ణ సెట్టి అండు నన్న
- ,, ఆర్. నారాయణ సెట్టి, కుమారులు
- ,, టి. బి. నారాయణ సెట్టి, కుమారులు
- ,, వి. వి. విశ్వనాథం సెట్టిగారు
- ,, కె. ఆర్. శ్రీనివాస సెట్టిగారు
- ,, యస్. ఏ. గోపాలస్వామి సెట్టి అండుబదర్లు
- ,, ది. ము. రంగనాథం, యం. వి. గోపాల్ గార్లు
- ,, కోటా పి. మునియప్ప సెట్టిగారు
- ,, డి. యస్. ఆదినారాయణ సెట్టిగారు
- ,, దివాకరం బలరామ సెట్టిగారు
- ,, ఊరక్కర లక్ష్మీనారాయణ సెట్టిగారు
- ,, ఆర్. వి. వెంకట్రామ సెట్టి, కుమార్లు
- ,, వి. శీతారామ సెట్టిగారు
- ,, టి. వి. రామస్వామి సెట్టి, కుమార్లు
- ,, యస్. య్. లక్ష్మీనారాయణ సెట్టిగారు
- రాసిపురము
- ,, యస్. యస్. కృష్ణ సెట్టిగారు
- ,, పి. కె. వాసుదేవ సెట్టిగారు
- ,, పి. య్. కామాక్షి సెట్టిగారు
- ,, కె. యస్. య్. అండు నన్న
- ,, జి. కృష్ణ సెట్టిగారు
- ,, ఎ. బి. ఆదినారాయణ సెట్టిగారు
- చిడంబరం
- ,, పి. కె. ముత్తుస్వామి సెట్టిగారు
- ,, కె. కె. ముత్తాలస్వామి సెట్టిగారు

లాటరీ కలుపు రోజు 17-10-1928

షరా:—ఏకారణముచేతగాని లాటరీ కలుపుట ఆలస్యము చేయబడదు. మీరు కొనదలచిన టిక్కెట్టు  
కొనుటకు త్వరపడుదు. గొప్ప బహుమతి పొందుతరుణము కలుగగలదు. విచక్షణ దానముచేసిన  
వారగుదురు.

ప్రత్యుత్తరములు:—సెక్రటరీగారి పేర వ్రాయవలయును. “రంగవిలాస్” పెద్దవిధి, కుంభకోణం.

టి. ఆదినారాయణ సెట్టిగారు  
బార్టిషరు ఎం.ఎల్.సి. లీగల్ అడ్వైజరు.

ఎ. ఆ. వెంకట్రామ సెట్టిగారు, అధ్యక్షులు.  
వి. బి. వెంకటేశం సెట్టిగారు, కార్యదర్శి.



జుర్రు వనం యువశాల, మువ్వాల(శ్రీహరి).



## నెల్లూరు

(బి.శ్రీ) కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు  
భారతదేశం

నెల్లూరు 9-9-28:- ఈనాడు సాయంత్రం 5 గంటలకు రాజాగారి కలాశాలయం బ్రహ్మశ్రీ కవిరాజు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు మహాభారతమును గురించి యావద్యసించి, పశువు బ్రహ్మశ్రీ గజాలపల్లి పానుమచ్చాస్త్రిగారు (సంస్కృత కలాశాల భద్రాచలం) అధ్యక్షత వహించిరి. బ్రహ్మశ్రీ 1. దుర్గా ముద్రాపాఠశ్రవణము, 2. దీప్తిప్రకాశాద్వైతము, 3. శంకరాశ్రమము, 4. జమీందారు మహారాష్ట్ర, 5. భారత చరిత్రము, 6. రైల్వే పథకము బ్రహ్మశ్రీ కొటా నరసింహుగారు, 7. బ్రహ్మశ్రీ దీపాల వివరణ కామ్రూరుగారు, 8. బ్రహ్మశ్రీ చతుర్వేదము శ్రీరామలంగారు, 9. బ్రహ్మశ్రీ నరసింహ కృష్ణరావుగారు మొదలగు పురస్కారములును సుమారు 400 మంది దళాలును సభనంతరించిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారి ప్రతిపాదనాసానిరించిన కవి రాజాగారు సంస్కృత భారతము దాని యావత్ప్రతియు పురస్కారము భారత ప్రభుత్వమును రచయితలకు వ్యాసుని మాహాత్మ్యమును తదాంధ్రకరణభావమును నిపులముగా జెప్పించి, బ్రహ్మమన ముద్రితము మనకు లభ్యము లగుచున్న తెనాలి భారతము నందు అనేక లోపములు వ్యత్యయవినయములు పెక్కులుగల నని సప్రమాదముగా పేక్షపడించి యీ లోపములు కష్టతమము నారవి కావనియు, సంస్కృత లోపములే యనియు గా.కొ క్రిగారి జెప్పి యుప్పించిరి.

పిమ్మట పశువులకోర్కెపై దమశ్రీకృష్ణభారతము నాంధ్రీకరణమును గురించి కొన్ని విషయములు నూచించి చెప్పిరి. తమ గ్రంథములోని కొన్ని పద్యములు మనోహరముగా జడివి పశువులనానందింపజేసిరి. "క. పరివర్తనము లేదు ప్రాద్దులు" అను పద్యము నన్నయభట్టారకకృతము గాదనియు నిందు పెక్కులు దోషములుగలవనియు నిది ప్రక్షిప్తమనియు నడివి శబ్దాదౌక్కినములు యాద్యములేయుటయు గా.కొరిగియు రాత్రియున్న మానేయియు కల్లుయనియు 'నదినుతగురు కర్ణశిల్ప శాగపురి' తులు రు.మొనరించి, 'యమనో నెరిగి' నాకానమ. జేసి, 'వారిలో' వారు రు.మొనరించిని జేసి 'యమన' దనియు క. రాజాగారు చెప్పినది సమంజసము గా నున్నదని సభ్యులూహించిరి. ఇట్లే పెక్కువిషయములు తార్కాణము గావించును నదా నాలించిరి. వారు చదివిన శ్రీ కృష్ణభారతములోని పద్యములు గని సభ్యులెల్లరు నానందించిరి చెప్పట యతికయోక్తి కానీరదు.

అనంతరము అగ్రాసనాధిపతిగారు భారతమునుగూర్చి కొంత ప్రశంసించిన పిమ్మట కవిరాజాగారి భారతము మూలాను సరణముగా దెలిగించబడినదనియు మనోహరముగా నున్నదని యుజ్జ్వలమన సేక సలములయందు సంస్కృతమును నన్నయారుల తెలుగు భారతమును శ్రీకృష్ణభారతమును జడివి యంచలి గు. ద.వ.ములును దే.వ.తెలుగులు దెలియజేసిరి. ఆంధ్రకృష్ణము నందలి యాత్మప్రక్షిప్తములను విషయమున కిష్టమును నున్న పట్టు న సంస్కృతము జడివి యర్థముజేసి శ్రీకృష్ణభారతము మూలమునకు దూరమిట్లు సుపడియున్నదని చదివి చెప్పిరి. మఱి యా నిట్లే సనత్కుమారియను భగవద్గీత లోని పట్ల గొన్ని యాశ్చర్యము జేసి శ్రీకృష్ణభారతమును ప్రశంసించిరి. ఇట్లు సుగమముగా నాంధ్రీకరణముల యంతవారికిని దుర్బలము, కవి రాజాగారు అనటివంతు నోలచి చేతికిచ్చినట్లు దెలిగించి యాంధ్రుల చేతి కిచ్చిరి చెప్పి విక్కిలి ప్రశంసించిరి. ఆంధ్ర దేశమున, తిరిగి మహాభారతము మూలానుసరణముగా నాంధ్రీకరించు ప్రయత్నమునకు నుల్లాని నన్నయారులు ముగ్గురు మూడువందల సంవత్సరములకు బూర్తి గవించిన దానిని సంవిధముల ననవచ్చునై యిట్లు బూర్తి గవించిన కవిరాజాగారు ఆధిని వాగమనాసనముల కెంతయు దగ్గమునూరని నోక్కి విక్కాజించిరి. సభ్యులందఱు కరతాశ్రయము గావించి తమ యానందమును వెల్లడించిరి. సభాంతిమున బ్రహ్మశ్రీ నరసింహ అశ్వత్థరావుగారు కవిరాజాగారిని మురించుచు కొన్ని పద్యములు రచించి చదివెరి. అంతట రాత్రి 9 గంటలకు జయజయ స్వరాలతో సభ ముగిసెను.

ప్రపంచములో క్రూరమగు శ్వేతశ్రీని నెదకుటకు ఆమెకా విశ్వవిద్యాలయ పండితులు అడవక వచ్చిరి.



## బాలురు ఈ అద్భుత ఆహారమువల్ల వర్ధిల్లుదురు

చదువులవల్ల శక్తిహీనమగు. అలలచే శక్తిభిర్యుగను. బాలురు తనతరేన మనోశక్తులను వృద్ధిపొందించుకొను దివములలో వ్యయమగుచున్న శక్తిని మరల చేకూర్చుటక, ఆరోగ్యమును కాపాడుటకు తగులైన ఆహారమేకరణము.

క్వాకరు ఓట్లముందు సహజమైన ఆహారపదార్థములు, శక్తిని తయారుచేయు నతి తార్పి మైద్రేలు, కంఠరమల వృద్ధిపఱచునది ప్రాచీను, ఎముకలను పెం పొందుజేయునది లోనావంబంధమైన లవణములు, ఆరోగ్యమును చేకూర్చునది విటా మినులు విరివిగా నిండియున్నవి.

బాలుని ఉదయము నుంచి ఆహారమును తీసుకొన ముందరాలకు పంపగు.

క్వాకరు ఓట్లము కడు రుచ్యముగానుండును. గుల భిక్షుగా జీర్ణమగుచు మిత్యతమును చేకూర్చును.



# Quaker Oats

(చేతులతో గంటలకు లభ్యము)

## దేవస్థానముల బోర్డు

మదరాసు శాసననిర్మాణభలో ప్రక్షింపినపుడు, యిది వరలో మన దేవస్థానపు బోర్డువారికి మూడువేల రెండువేల రూపాయలవరకు ఋణము యిచ్చితిమియు దానిలో ఒక్క దమ్మిచ్చిరొనను, బోర్డువారు మనముచేసిన కమిషన్ మొత్తములో నుండి తీర్చజాలక, యాత్మయు ఋణముండి తమ్ము విముక్తుడగ చేయవలసిందని గవర్న మెంటు రికి బోర్డువారు రాసి కొనిరసించి, మంత్రిగారు జవాబు చెప్పిరి. దీనినిబట్టి బోర్డు వారి ఖర్చులు సంతృప్తమునకు లక్షరూపాయలకు పైగానే యగుచున్నవి లేయన్నది. ఈమొత్తము కమిషన్ లు, సెక్రటరీ, యిన్స్పెక్టరు, గుమస్తాలు మొదలగువారి జీతములకిందను, మీ ప్రయోగపుఖర్చులకిందను, వినియోగింపబడుచున్నట్లు దృష్టమే. ఇతిగాక గత మూడుసంవత్సరములలో అక్కడక్కడ వీరికి దొరికిన కమిషను మొత్తమునూడ నేడవరే, బుట్లో తులు, యిండ్లపాడుగలు, బోర్డుఖర్చులు, అచ్చుఖర్చులు మొదలలవారికే సరిపావచ్చును. మీ జిల్లాకమిటీ, తమ కమిషన్ మొత్తము ననూనాచేసికొనుటకే గుమస్తాల సేర్పరుచుకొనలేక తంటాలుపడుచున్నపుడు, బోర్డువారి కెట్లు కమిషన్ వసూలు చేసిపెట్టగలరు? ఈ కమిటీల మెంబర్లకి ప్రయోగపు ఖర్చులైనను, యాదాకాపుటచే, కమిటీలు సమావేశమగుటయే దుర్లభముగా నున్నది.

ఇంతిసొమ్ము వనవలన పుచ్చుకొని, తమ్ముకు ఋణము క్షులకగ చేయుటకు, యాబోర్డువారు మనకుచేసిన యుపకారము! కొన్ని దేవాలయములకు, మామములకొలది విచారణ చేసి, జరుగున కష్టపద్ధతుల పాల్గొని, స్కీము లనుపేరుతో, కాకితపుముక్కలను బ్రస్తీయములనుమీస పొరవేసి, వారిని వ్యాజ్యములు వ్యంతభిక్షమీసగాని, అప్పుచేసికొని, స్వామి వారి భూములను రాబట్టుకొమ్ముచున్నాడు. ఈలోపుగా, అర్చకులు, తా ముక్కాకాంతములచేయగా, మిగిలియున్న భూములవిషయమై బోర్డువారిమీదకు నూతన ప్రస్తీయమీసకు తమ సర్వీసు మాన్యములని డిక్లరేషన్ నిమిత్తము దావాలుజేయుచున్నాడు. వానిని సరిగా నడపుకొనుటకు, బోర్డువారు సొమ్ము లేక అనర్థపడుచున్నాడు. తమకు కమిషన్ యాదాకా నిరాకరించినవారిమీద, అప్రెండెడ్ జిల్లాకోర్టులలో పిటిషనులుజేట్టి వనకాలు చేసికొనెదమని బెదిరింపులతో కాలము గడపుచున్నాడు. ఒకవేళ, అట్టి పిటిషనులలో పేరు గలంపొందినను స్వామివారి ఆస్తి ఇప్పుడేసి అమ్మించి తమ జీతములకొరకు

వసూలు పరుచుకొనుటకు నిచార పడుచున్నాడు. పానుగల్లు రాజాగారియొక్కయు వీరి యనుచరులగు జస్టిసు పార్టీవారియొక్కయు పుణ్యములన వీరి స్నేహితులు కొందరు గొప్పజీతముల నకుభవించుచున్నార.

ఇట్లు వ్యభాగ మనసొమ్ము ప్రతాపశుటకు యిష్టము లేనివారు తాము ప్రస్తీయనను కొన్నిభూములు అస్వాకాంతములగుటబట్టియో మరి యితరకారణములబట్టియో బోర్డువారు కోరిన కమిషన్ యిచ్చుటకు నిరాకరించుచున్నాడు. అర్చక మేనేజర్లు అసలే యెగబెట్టెదరు కదా! మాటకుమారు స్వామివారి భూములు తమ సర్వీసుమాన్యములని వాదించువారు కమిషన్ యేల యిచ్చెదరు? ఇక బోర్డుమెట్లు సాగగలదు వీరికి జీతములెట్లు రాగలవు? మన గవర్న మెంటు యికముందు ఋణము యాదాకాదా! అక్కడక్కడ ప్రస్తీయ లేక కమిటీయొనను యిచ్చేకమిషన్ వలన యెంతమొత్తము దొరికితే దానితోనేసంతృప్తికెంది మనకమిషన్ లు తమ యెట్లాబిడుమెంటు ను తగ్గించుకొని యూరక చెప్ప పట్టాములో తమ ఆఫీసులో కూర్చుండురని తోచుచున్నది. ఎప్పుడైనను బోర్డు అఫీసుకు వెల్లిచూచినయెడల అక్కడ కమిషన్ లు యెన్నిగంటల మొరలుకొని యెన్నిగంటలవరకు వనిచేయుదురో తెలియగలదు. వీరి స్కీములను పరిక్షించెదమా వానిలో కొన్ని అసలే బోర్డులలో నిలవనేరవు. చెంగయ్యవంతులుగారు క్రొత్తగా వంశపారంపర్యపు ప్రస్తీయను సృజించుట, మినహాయింపు చేవాలయముల సేర్పరుచుట, 'అస్సానియే పెడ' ప్రస్తీయ'ని కొందరిని నియమించి వీరి వంశపారంపర్యపు ప్రస్తీయలో సమానాధికార మొసంగుట, స్వామివారి భూమిలో కొంతభాగము అర్చకులకిచ్చి వారిని సమాధానపరుచుకొనుట యెదియో నొకవిధముగ అన్నికక్షలవారిని రాజీచేసికొనుటయు సకలవిధముల ప్రయత్నించుట, యీ మొదలగు అశాస్త్రీయపద్ధతుల నవలంబించుట వలన వీరి స్కీములు రద్దుకాబడక తప్పవు.

కోర్టుల స్కీములకింద యేర్పడిన ప్రస్తీయ యా బోర్డుకు కమిషన్ చెల్లించుటలేకవిన్నను అడిటు ఖర్చులు బోర్డువారు వహించనలెనుగాని స్వామివారి యెట్లు భరింపకూడదు. వీరి కీయవలసిన కమిషన్ కంటే అడిటుఖర్చు లెక్కువగును. కాబట్టి యీ అప్రకు బుచ్చివేసి యంత ఆమితవ్యయముతో కూడుకొన్న యిష్టబోధును తీసివేయకతప్పదు.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

కోటికొండకు కోడలగు గుర్తుపు పతిరాయును. సాలుకు 2500 పానులు వచ్చుకాతకు సరిపావునకి 10 పానులకై మిగిలెనట. 1917 లో దివాలాదీసెను. 118000 పానుల ఆప్పుల పాత్ర నాడట.

## ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాపరిషత్ ప్రముఖ ప్రకటనలు - రామానంద కర్కూరు	0-3-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము) - కే. వెంకటరమణ రావు గారు.	0-3-0
కారదాంబ, (శ్రీకృష్ణబోధిని) నాటకము - జి. శ్రీనివా స రావునాచార్యులుగారు.	0-4-0
కట్టకాముది (నిఘంటువు) - శిరోధూమణము, వేంకటరంగాచా ర్యులుగారు. చాలా ఉపయోగకరము. జేబులోనిముద్రా. 1-4-0	
అంగ్రేజ్ ద్వయము - మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనపథల అధ్య క్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0	
ఆరాధనవిధి - ముదిగొండ శాగరింగరా స్త్రీగారు 0-4-	
ఆత్మజ్ఞానాసంఘము - పారనంది జగన్నాథస్వామిగా రు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0	
సత్యవత్సపాఖ్యానము - మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశా స్త్రీగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పన ములతో నిండియున్నది. 1-0-0	
గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము) - శ్రీమతి కట్ట మంచి తిరుమలస్వామిగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4	
తిలక మహాశయనిశీలతము, సంపూర్ణోపన్యాసము లు - మునిగొండ సత్యనారాయణశాస్త్రీగారు. డిమ్మి 420 పుటలు. 2-4-0	
తత్వమంద్రికా (ప్రథమభాగము) - సన్నిధానము నూ ర్యనారాయణశాస్త్రీగారు. 1-0-0	
సంగీత కేమంతకముణి. 0-8-0	
మహర్షి దేశేంద్రనాథ రామారామి స్వీయచరిత్రము - మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్య ముగ జరుపవలసినది. ఘెదర్వెట్టుకాగితము. పుటలు 214 క్యా లిగ్రాఫ్ లెండు. (కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0	
ఆంధ్రకబ్బచింతామణి (సటికము) - పారనంది రామ శాస్త్రీగారు 0-12-0	
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మడిరాసు.	



## రాజరాజేశ్వరి జ్యోతిషాలయం

మీరాతకముగాని, లేదా పశువుగాని పంపిన జైమిని  
కాస్త్రోత్కా 20 లగ్నముల కట్టి ఆయుర్వేదము, యోగ  
విషయము, కళ, త్రివిషయము, సంతానవిషయము (నాయుట  
కు రు 5-0-0 దాకా) తత్వశాస్త్రముగోరువారు ఉత్తరముద్వారా తె  
లిసికొనవలయును. ఆయుర్వేదము యోగవిషయము కళ  
త్రివిషయము సంతానవిషయము తెలుపుట. 2-0-0  
4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

## దర్శనోగవైద్యశాల

జేబుపాఠ్యము, కాలముగ వచ్చిన మొండి చిక్కు వ్యాధులు  
మామూలు వైద్యములతో కుదురనే కుదురవు నుమా. మంచి  
క్రాంతివిశిష్టము. స్థాంతుమీద శాస్త్రరీతితో వైద్యం ఏకాగ్ర  
నైనను మందులు రు 8-0-0.

## ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జవాబు  
ప్రాయటకు రు 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు  
0-4-0 ప్రశ్న ప్రాయటకులును తెలుపవలెను  
గ : డి జ్యోతిషాలయం, తిరుత్తణి.



## ప్రకటన

### ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రము నంతటి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు  
చేయుట మొదలగు సాకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు నగర రెసిడెన్సి బజారులో నుండు  
నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజెంట్లుగా నేర్పరచినాము. అల్పగేజి  
పోస్టు సాకర్యములు లేనివారు మా ఏజెంట్లుకు వ్రాసి పత్రములు వగైరాలు తెప్పించుకొన వచ్చును.

#### చందాలవివరము

ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కలహారు	24-0-0
" ఆరమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మాడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
సంవత్సరాది సంచికలు } క్రొత్తది "	1-4-0	"	1-0-0
చందాదార్లకు }		"	
చందాదార్లకానివారికి "	2-6-0	"	2-0-0

#### భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విశ్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకాది  
విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితముగు చున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కలహారు	6-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా "	3-9-0	"	3-0-0
విడిపత్రిక "	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెతకటి నాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాల్లిగ్రాఫ్ లెండు విక్రయమునకువిధ  
దుగవచ్చును. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెడబ్బాగములు) వెల రు. 6-0-0

పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రతినిధి: - నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సిబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

## అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధా మధముల బావి తా

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్గమునకు	1-
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహారి జ్వరములకు సీసా 1-3	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-3	0-10
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-3	0-10
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు	0-8
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0-3
8. తేలమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3	0-2
9. దంతశూలహారి, పండ్లపొటుకు	0-8
10. కర్ణశూలహారి, చెవిపొటుకు	0-3
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీడులకు డబ్బి 1-3	0-4
12. పగుళ్లకు తైలము, శిశుపగుళ్లకు	0-4
13. పేలకు మందు సీసా 1-3	0-4
14. చందన ఆత్తరు 1 డౌన్సు	2-0
15. కుప్పకు తైలము, డబ్బి 1-3	0-8
16. దంతమార్గము, పండ్లతోమటుకు	0-3
17. గుళిభోగిమాత్రలు	1-0
18. గుళిభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహారి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహినితైలము, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-3	0-8
22. గ్రహాణిమాత్రలు డబ్బి 1-3	0-8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. కుసుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. నెగకు ద్రాక్షకము సీసా 1-3	1-0
26. కఫహారి, శిశుకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కఫహారిమార్గము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-3	0-8
28. సుందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
30. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. కుంకమపువ్వు రు 1-3	8-0
33. పచ్చకర్పూరం రు 1-3	8-0
34. కస్తూరు	86-0
35. జాన్న రు 1-3	8-0

## అమృతాంజనం డిపో

### బొంబాయి - మదరాసు

శ్రీ కాంతి ఆశ్రమమునండి ప్రకటింపబడు ప్రకటన.

#### శాంతి

(భక్తికి జ్ఞానమైన రాగ్య విషయిక మాసపత్రిక)  
సర్వములకు సమ్యక్ములగు, తెలుగు వ్యాసకులతోడ నల  
రారుచు, విశ్వ సోదరభావమును బోధించును.

చందా వివరము: - క్యాలెండ్ర పత్రము రు 100, పోష  
కులు రు 50, సహాయులు రు 10, చందాదార్లకు రు 2.

#### PEACE

'శాంతి' పత్రికవలెనే ధర్మవత సమ్యక్మును, విశ్వసో  
దర భావబోధకము నగు వ్యాసాచార్యతో ఆంగ్లమున ప్రకటిం  
పబడు మాసపత్రిక.

చందా రు. 8-0-0 'శాంతి' పత్రిక చందాదారులకు  
రు. 2-8-0 మాత్రమే.

#### శ్రీ కాంతి ఆశ్రమము

ఈ ఆశ్రమము చుట్టును కొండలుగోరి కడు విశాలమై  
మొప్పు సమస్తదేశమున, విశిష్టగుణవృక్షములతో నలరారు  
గక్కని తోటనడుమ నిర్మించబడియున్నది. ఇది ప్రపంచమున  
గల మానవు లందఱును శాంతిలబ్ధిమై సర్వగుణములవారను  
తమతమ ధర్మములను ననుసరించు పరమార్థ సాధన చేసికొనట  
కనువుగనున్నది.

హిందువులు, మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు, బౌద్ధులు  
మతీయతరులను దేశ భారీ మతవిషయితో లేక స్వేచ్ఛగా తమ  
తమ యజ్ఞ స్థానములను జలుపుకొనవచ్చును. ఎల్లఱును ప్రీతి  
పూర్వకమున స్వాగతము!

ప్రధానస్థానము. - ఆమెరికా, డెన్మార్క్, మున్నగు  
దేశములందును శాఖాసమాజములు కలవు.

కోటపల్లి కొండలు కాంతి ఆశ్రమపోస్టు, పెద్దాపురం  
తాలూకా, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.